

Trivsamt och tryggt Knivsta Mål och budget 2023 med plan för 2024-2026

Innehållsförteckning

Beslut	3
Mandatfördelning i kommunfullmäktige 2023 – 2026	5
Budgetprocessen	6
Politisk organisation	7
Agenda 2030, omvärlden och utmaningar för Uppsala län.....	8
Regional utvecklingsstrategi	9
Ekonomisk utblick	11
Styr- och ledningsmodell.....	15
Vision 2025 – Knivsta	17
Kommunfullmäktiges inriktningsmål, uppdrag och indikatorer.....	17
Knivstas ekonomiska förutsättningar	22
Resultatbudget och plan	25
Balansbudget och finansieringsanalys.....	27
Driftsbudget nämnder	29
Finansförvaltning	30
Kommunstyrelsen.....	32
Samhällsutvecklingsnämnden.....	34
Valnämnden	35
Överförmyndarnämnden	35
Kommunrevisionen.....	35
Socialnämnden.....	36
Utbildningsnämnden.....	37
Bygg och miljönämnden	38
Ekonomistyrningsprinciper.....	39
Bilaga 1 Investeringsplan.....	43
Bilaga 2 Ägardirektiv - Knivsta Kommunhus AB	47
Bilaga 3 Ägardirektiv – Kommunfastigheter i Knivsta AB	50
Bilaga 4 Ägardirektiv – Knivstabostäder AB	54
Bilaga 5 Ägardirektiv - Gredelinen KB	58
Bilaga 6 Kommunfullmäktiges program för utförare.....	60
Bilaga 7 Interna tjänster gemensamma förvaltningen.....	63

Beslut

Mål och budget 2023 med planeringsramar 2024–2026 daterad 10 oktober 2022 fastställs med följande innehåll:

- Kommunövergripande mål med tillhörande fokusområden och direktiv.
- Resultat- och balansräkning, med ett budgeterat resultat på 10,1 miljoner kronor.
- Driftbudget och investeringsplan för kommunstyrelsen och nämnderna.
- Kommunstyrelsen får i uppdrag att omsätta befintliga lån när de förfaller, samt nyupplåna vid behov upp till 100 miljoner kronor under 2023.
- Borgensavgifter för 2023 fastställs enligt modellberäkning till 0,58 procent för Kommunfastigheter i Knivsta AB, 0,45 procent för Knivstabostäder AB, för Knivstavatten AB är borgensavgiften 0,36 procent.
- Skattesatsen för 2023 är 20,91 procent.

Inledning

När kommunfullmäktige fattar beslut om budget för 2023 så lämnar vi paradoxalt nog ett antal år av både högkonjunktur och svår pandemi bakom oss. Det innebär stora utmaningar på alla nivåer.

Samtidigt som våra verksamheter fortfarande återhämtar sig från covid-19, så har de redan drabbats hårt av de skenande energi- och drivmedelspriserna, inflationen och osäkerheten i och med kriget i Europa.

Det här ställer stora krav på en organisation med gott ledarskap som värnar långsiktighet och stabilitet.

Vår viktigaste uppgift de kommande åren blir därför att säkra välfärden för stora och små, och att genomföra de reformer som behövs för att göra Knivsta kommuns ekonomi mindre volatil. Vi ökar också beredskapen för olika typer av samhällskriser.

Det betyder att kommunens gemensamma resurser i första hand kommer att prioriteras till det som är viktigt på riktigt: förskola, skola, personlig assistans och LSS, äldreomsorg och hemtjänst är några exempel. Det betyder också att sådant som inte tillhör kommunens kärnuppgifter kommer att behöva stå tillbaka.

Trots det utmanande utgångsläget finns det anledning att påminna om ljuspunkterna. Långtidsarbetslösheten inom kommunen ökar men är fortfarande relativt låg; föreningslivet tar ett stort ansvar och vi har många småföretagare som håller vår ekonomi i gång.

Vi behöver förbättra förutsättningarna för både civilsamhället och näringslivet. Om fler lokala företag anställer Knivstabor leder det till än lägre arbetslöshet och ökade skatteintäkter, som i sin tur kan användas till skola, förskola vård och omsorg.

I vårt närområde har också de politiska förutsättningarna förändrats, med nya styren i såväl Knivsta kommun som i regionen och i Sveriges riksdag.

Det betyder bland annat att det nu finns förbättrade förutsättningar att söka stöd för att omförhandla fyrsårsavtalet.

Det är viktigt inte minst för att få en mer trivsam stadsbyggnad, men även för att förbättra pendlarnas situation. Infrastrukturen för dagens Knivstabor behöver fungera innan vi tar oss an stora nya projekt. I samma anda kommer vi också att se över parkeringssituationen i Knivsta och Alsike.

För att tillsammans skapa en trygg och trivsam kommun, både centralt och på landsbygden, måste alla Knivstabor kunna röra sig utomhus utan att känna oro. Tidiga insatser lönar sig i längden, och kommer nu att kompletteras med kommunalt anställda trygghetsvårdare som ska finnas ute i gatumiljön under helgkvällar.

I dessa föränderliga tider så måste hela kommunens organisation och politiska partier hjälpas åt att möta de utmaningar som framtiden bär med sig. Med denna budget så tar vi de första stegen. Tillsammans skapar vi framtidstro för alla som lever och verkar i kommunen!

Matilda Hübinette, kommunstyrelsens ordförande 2023.

Mandatfördelning i kommunfullmäktige 2023 – 2026

Parti		Antal mandat
 KnivstaNu	Knivsta.nu	9
	Socialdemokraterna	5
	Moderata Samlingspartiet	4
	Sverigedemokraterna	4
	Kristdemokraterna	3
	Centerpartiet	2
	Vänsterpartiet	2
	Liberalerna	1
	Miljöpartiet	1

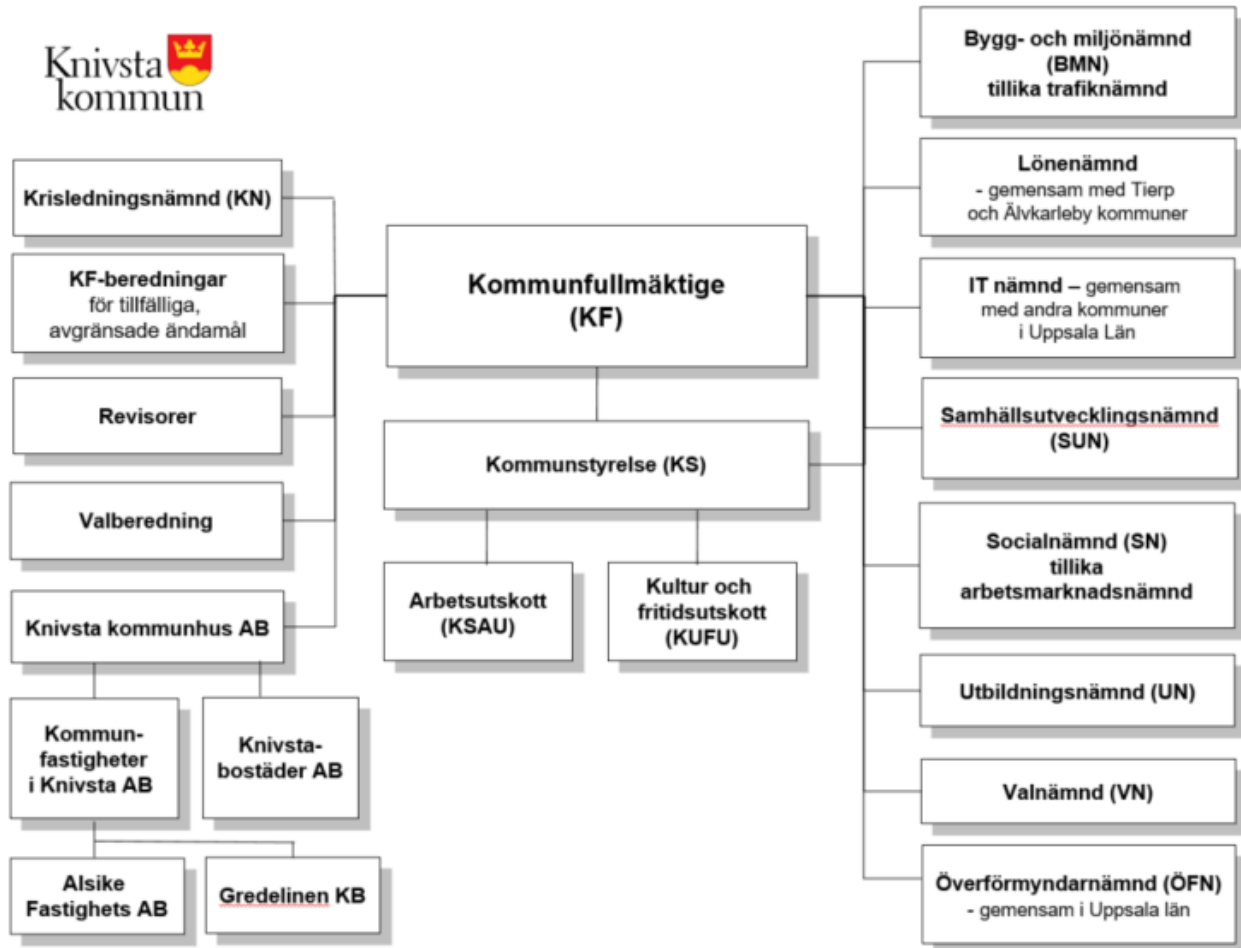
Budgetprocessen

Mål och budgetprocessen i Knivsta startar ca 15 månader innan budgetårets start. Processen startar med en gemensam omvärldsspaning tillsammans med Region Uppsala. Därefter fokuseras spaningen mot de lokala förutsättningarna och utmaningarna i Framtid Knivsta.

Denna omvärldsspaning presenteras under budgetdagar och blir underlag för inriktningsbeslutet som kommunstyrelsen tar beslut om. Förvaltningen tillsammans med nämnderna processar inriktningsbeslutets mål och ekonomiska ramar, det utmynnar sedermera i ett yttrande till kommunstyrelsen.

Budgetprocessen slutförs med en avslutande budgetdialog där yttranden processas och blir underlag för ett slutligt budgetförslag. Kommunstyrelsen tar normalt beslut om förslag till mål och budget under augusti månad och Kommunfullmäktige beslutar i september. Denna budgetprocess sker under ett valår, då beslutas om förslag till budget i kommunstyrelsen under oktober och fastställs av Kommunfullmäktige i november månad.

Politisk organisation

Agenda 2030, omvärlden och utmaningar för Uppsala län

Agenda 2030 är en internationell agenda för förändring mot ett hållbart samhälle. Under agendan finns 17 olika mål med delmål för en hållbar framtid. Sverige har som mål att vara ledande i genomförandet av agendan. Knivsta kommun ska tillhöra de kommuner som tar ansvar för det genomförandet.

Knivsta kommun har åtagit sig arbeta med länets regionala utvecklingsstrategi som tillika är länets agenda 2030 strategi. Den är styrande för att nå de globala målen för Knivsta kommun.

Uppföljning och utvärdering av kommunens arbete med agenda sker genom kommunfullmäktiges mål och andra strategiskt beslutade styrdokument.

Regional utvecklingsstrategi

En nyskapande region

En nyskapande region innebär ett Uppsala län som är internationellt erkänt för en utmanings- och kunskapsdriven utveckling och hållbar tillväxt. Hela länet präglas av innovation, kreativitet och kompetens i såväl företag och offentlig sektor som samhället i stort. Företag har goda förutsättningar att starta och växa, och det finns en kompetensförsörjning som möter behoven. Vi har världsledande universitet, forskning och innovationssystem, som bidrar till att möta de stora samhällsutmaningarna. För att uppnå målbilden ovan ska Uppsala län arbeta för tre långsiktiga utvecklingsmål, som bryts ner i långsiktiga åtaganden.

- Kompetens till länets företag och organisationer
- Ett gott klimat för utveckling och hållbar tillväxt i hela länet
- Innovation för hållbar tillväxt och utveckling

Kompetens till länets företag och organisationer

Tillgång till tillräcklig och kompetent arbetskraft är avgörande för både näringslivets och samhällets utveckling. Det är av stor vikt att kompetensen hos alla länets invånare tas tillvara för att länets organisationer och näringsliv ska kunna verka och utvecklas. Här krävs kunskap och dialog för ökad matchning mellan utbildning och arbete, för att kunna anpassa insatser och utbildningar på rätt sätt för individer och aktörer inom kompetensförsörjningskedjan. För att nå positionen som ledande kunskapsregion är det viktigt med strukturerat arbete för att attrahera kompetent arbetskraft till länet, genom att exempelvis locka studenter att stanna kvar i länet efter examen.

Ett gott klimat för utveckling och hållbar tillväxt i hela länet

För att skapa ett gott klimat för länets näringsliv samt kultur och civilsamhälle behöver olika behov mötas. Det handlar om att skapa strukturer för att underlätta för fler människor att starta företag samt att säkerställa tillgänglig offentlig och privat service inom rimliga avstånd, tillgänglig kollektivtrafik och digital infrastruktur för att kunna bo och verka i hela länet. Uppsala län ska vara en plats med ett rikt konst- och kulturliv, där kulturskapare och kulturaktörer erbjuds olika typer av plattformar. I länet ska fler företag bli internationellt verksamma och besöksnäringen ska ges förutsättningar att växa hållbart och bidra till ökad sysselsättning, en levande landsbygd samt stärkt attraktionskraft i länet.

Innovation för hållbar tillväxt och utveckling

För att hantera rådande samhällsutmaningar krävs lösningar som baseras på kunskap som samproduceras av forskning, näringsliv, offentlig sektor och civilsamhälle. Utmaningar och kunskap kan då användas som grund för innovation och utveckling av samhället och näringslivet. För att underlätta för detta ska Uppsala län arbeta för att stärka det regionala stöd som finns för företag och innovationssystem genom exempelvis långsiktigt hållbar finansiering. Att främja det sociala entreprenörskapet är ytterligare en viktig del. Uppsala läns regionala fokusområden är centrala i det utmaningsdrivna innovationsarbetet. Fokusområdena är avancerad produktion, energi- och miljöområdet, gröna näringar, techbranschen samt life science.

Programperiod 2021–2024

Utöver det långsiktiga utvecklingsarbetet har länets aktörer även belyst områden som ses som extra viktiga att prioritera under strategins programperiod 2021–2024. Det handlar om områden där det finns stora behov av kontinuerlig uppföljning och ett tydligt genomförande genom styrning av den högsta nivån i länets strategiska samverkan.

Arbetet ska ske inom samtliga tre utvecklingsområden – En region för alla, En hållbart växande region och En nyskapande region. Samtliga prioriterade mål är kopplade till de långsiktiga utvecklingsmålen och täcker sammantaget samtliga globala mål i Agenda 2030.

I arbetet med att skapa en region för alla ska ett utvecklingsarbete ske för att utveckla en nära och hälsofrämjande vård, samhälleliga förutsättningar för förbättrad fysisk och psykisk hälsa bland framförallt barn och unga samt ett gott samhällsklimat med hög tillit och inkludering.

- En region för alla lyfter fram hur ett samhälle format efter människan ger ett gott liv, med öppna och inkluderande miljöer.
- En hållbart växande region fokuserar på samhällsutvecklingen i Uppsala län, dess natur och livsmiljöer och förhållandet till omkringliggande län.
- En nyskapande region tar fasta på betydelsen av ett livskraftigt näringsliv och civilsamhälle samt förmågan till utmaningsdriven innovation hos företag och organisationer

Ekonomisk utblick

Sveriges kommuner och regioner är beroende av omvärldens ekonomiska tillstånd eftersom Sveriges välstånd till stora delar bygger på internationell handel. När den ekonomiska aktiviteten förändras i omvärlden påverkar det normalt sysselsättningen som genererar förvärvsinkomster och leder till skatteintäkter till kommunerna.

Internationell konjunktur

För två år sedan stod vi mitt i den första smittvågen av covid-19. Ännu sätter pandemin avtryck i världsekonomin. Den höga smittspridningen i Kina har föranlett regionala nedstängningar. Det leder bland annat till störningar varuförsörjningen som påverkar hela världen.

Det som började med stigande priser på framförallt energi under 2021 har nu övergått till en bred inflationschock världen över. Rysslands invasion av Ukraina påverkar inte minst den europeiska ekonomin negativt. Kriget är starkt bidragande till den senaste tidens ytterligare uppgång för energi- och råvarupriser och höjer osäkerheten för den ekonomiska utvecklingen framöver.

Inflationstakten är nu hög och brett förankrad, att risken för en pris- och lönespiral föranlett riksbanken världen över att höja styrräntor, en stramare penningpolitik i Sverige vilket pressar marknadsräntor uppåt. Perioden under de senaste tio åren av unikt låga räntor ser ut att vara till ända med besked. Inflations- och ränteuppgången utgör en markant åtstramning för världsekonomin och Sverige.

BNP tillväxt internationellt SKR

	2021	2022	2023	2024	2025
USA	5,7	2,8	2,3	2,6	2,5
Kina	7,9	3,8	6,0	5,5	5,5
EU	5,0	1,9	2,2	2,0	2,0
Världen	5,6	3,5	3,3	3,4	3,4

Svensk konjunktur

Svensk ekonomi har under våren 2022 präglas av återhämtning efter pandemin. Men i takt med det allt högre resursutnyttjandet dämpas nu tillväxten. Rysslands invasion av Ukraina har lett till en ökad ekonomisk osäkerhet och en konjunkturedgång är att vänta i Sverige och omvärlden.

De höga energi- och livsmedelspriserna har en omedelbar urholkande effekt på hushållens reala disponibelinkomster. De stigande räntorna kommande år bidrar även till en markant dämpning av hushållens disponibla inkomster.

Den offentliga konsumtionen förväntas dock öka till följd av kriget p.g.a. ett ökat flyktingmottagande, samt upprustning av försvaret etc.

Arbetsmarknaden är stark, de månatliga utfallen för AKU indikerar redan nu en verkligt stark arbetsmarknad: såväl sysselsättningsgraden som arbetskraftsdeltagandet är klart högre än före pandemin. Statistik över antalet arbetslösa visar en nedgång för 2022 men under 2023 bedömer SKR att arbetsmarknaden når jämviktsarbetslösheten och att arbetslösheten vänder upp.

Tillgången och prisutvecklingen för viktiga råvaror som gas har blivit mer osäker till följd av Rysslands invasion av Ukraina. Oklarheten om hur utbudssituationen på råvaru- och energimarknaderna kommer utvecklas gör att det blir svårt att bedöma hur varaktig inflationen kommer att vara i Sverige och omvärlden. SKR prognos för KPIF-inflation 7,1% i år och bedömningen är att den faller tillbaka under 2023.

Detta innebär att Riksbanken behöver/har agerat för att få ned inflationen till målet om 2 %, reporäntan har höjts till 1,75% i september 2022 och flera höjningar är att vänta

Nyckeltal för den svenska ekonomin SKR

	2020	2021	2022	2023	2024	2025
BNP*	-2,4	5,0	2,1	1,0	2,2	2,5
Hushållens konsumtion	-4,7	5,8	4,1	2,3	1,6	1,6
Relativ arbetslöshet	8,5	8,8	7,7	7,9	8,0	7,8
Timlön, nationalräkenskaperna	4,8	3,5	4,3	2,8	3,0	3,1
Timlön, konjunkturlönestatistiken	2,1	2,6	2,8	3,1	3,3	3,4
Konsumentpris, KPIF	0,5	2,4	7,1	4,5	2,2	2,0
Konsumentpris, KPI	0,5	2,2	7,7	6,6	2,6	2,0

*) *Kalenderkorrigerad utveckling*

Kommunernas ekonomi

Kommunernas resultat uppgick till 47 miljarder kronor. De starka resultaten förklaras av en betydligt snabbare ekonomisk återhämtning än väntat.

Efter att ha hanterat effekterna av pandemin ställer nu kommunerna om för att ta hand om av konsekvenserna av kriget i Ukraina. Flyktingrörelser, ett osäkert säkerhetsläge, stora prisökningar på bland annat energi och livsmedel, höga pensionskostnader och en osäker samhällsekonomisk utveckling kommer att präglade kommunernas ekonomi.

Den demografiska utvecklingen har under det senaste decenniet ökat behovet av kommunal verksamhet men om än måttlig takt. De som är över 80 år utgör drygt 69 procent av brukarna inom hemtjänsten och 77 procent av de på särskilda boenden. Denna grupp har ökat ungefär i takt med den arbetsföra befolkningen de senaste tio åren.

De kommande tio åren ökar befolkningen som är 80 år och äldre med nära 50%. Enligt den demografiska behovsökningen skulle äldreomsorgen med dagens personaltäthet behöva ytterligare cirka 65 000 personer fram till 2031 men samma arbetssätt som idag. Det är en enorm kompetensförsörjningsutmaning.

Civilt försvar är en annan angelägen och aktuell fråga. Regeringen har därför flyttat civilt försvar från civil- till försvarsdepartementet. Kommunernas arbete med civilt försvar regleras i första hand i Lagen om extraordinära händelser (LEH) och staten ska ersätta kommunerna för kostnader för de förberedande uppgifter som utförs. Mot bakgrund av Rysslands invasion av Ukraina har regeringen satsat 800 miljoner kronor på civilt försvar i vårändringsbudgeten, varav 80 miljoner på kommunernas arbete med krisberedskap och civilt försvar. En fortsatt satsning är att vänta och MSB har nu fått i uppdrag att tillsammans med andra statliga myndigheter ge förslag på åtgärder för att stärka civilt försvar.

Ökande pensionskostnaderna i kommunerna under 2023 med 17 miljarder kronor jämfört med året innan. Ökningen förklaras främst av inflationen och ökat prisbasbelopp men även av höjda avgifter i det nya pensionsavtalet. I kommunerna svarar det nya pensionsavtalet, AKAP-KR, för omkring 40 procent av kostnadsökningen. Avgifterna höjs från 4,5 till 6 procent av lönesumman upp till taket på 7,5 inkomstbasbelopp.

Hög inflation, höga pensionskostnader, svårt kompetensförsörjningsläge och ett högre ränteläge gör kommande år svårbedömda. Fortsatt höga investeringar gör att höga resultat krävs för att inte upplåningen ska dra iväg. För att uppnå ett generellt resultatmål på 2 procent av skatter och bidrag behöver medel prioriteras till kärnverksamheten, och sådant som inte tillhör kommunens kärnuppgifter kommer att behöva stå tillbaka.

SKR:s maj prognos 2022 för skatteunderlaget har en markant upprevidering av löneökningstakten på den svenska arbetsmarknaden (perioden 2022–2025) skett. Detta bidrar till en upprevidering av prognosen för lönesumman samt det kommunala skatteunderlaget nominellt. Även förändringar i sysselsättningen har stor betydelse för skatteunderlaget, vilket bedöms ha en svagare utveckling från 2023.

Realt utvecklas skatteunderlaget svagt och till och med negativt under 2023 eftersom kostnaderna väntas öka snabbare än skatteintäkterna. Den samhällsekonomiska utvecklingen kommer kommande år att i hög grad präglas av just den urholkning av ”köpkraften” som snabbt stigande priser och löner leder till.

Olika skatteunderlagsprognoser

	2021	2022	2023	2024	2025
SKR, aug 22	5,3	4,9	4,7	4,4	4,5
Regering, april 22	5,0	4,2	4,5	3,4	3,6
ESV, juni 22	5,1	4,5	4,1	4,0	3,7
SKR, aug Real ökning	2,6	1,9	-1,9	0,6	3,1

Den årliga förändringen av kostnaderna i fasta priser kallas också verksamhetens volymförändring. Volymförändring utgörs alltså av skillnaden mellan förändring i löpande pris och prisförändringar på arbetskraft (löneökningar) och annan förbrukning. I tabellen nedan redovisas SKR senaste bedömning av prisförändringar under perioden 2021–2025. Syftet med uppgifterna är att göra det möjligt för kommuner att räkna om från löpande till fasta priser, till exempel i budgetarbetet.

För 2023 är det beräknade kostnadstrycket 5,8 procent vilket sett tillbaka senaste 5 åren är en hög nivå, från 2024 bedöms kostnadstrycket åter normaliserats. Utöver kostnadstrycket finns även en volym och kvalitetsökning att förhålla sig till, den beräknas uppgå till cirka 1 procent årligen.

Prisindex för kommunal verksamhet (PKV), SKR

	2021	2022	2023	2024	2025
Arbetskraftskostnader	2,0	2,0	6,6	4,2	1,6
Övrig förbrukning	4,5	6,0	3,8	2,7	2,7
Sammanvägd prisändring	2,7	3,2	5,8	3,7	1,9

Demografi

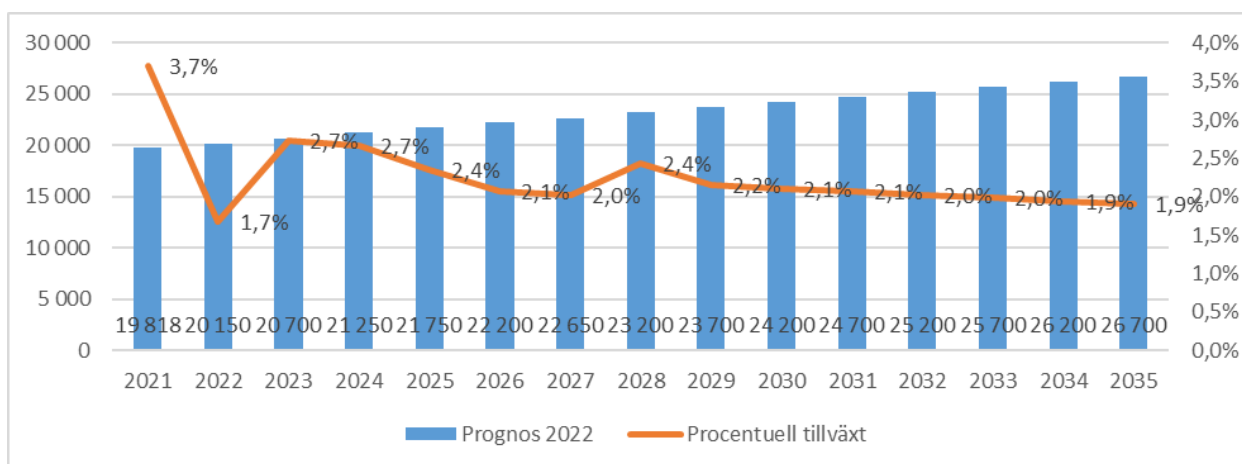
Intäkterna från skatter och utjämning bestäms av folkmängden i kommunen och dess befolkningsammansättning. Intäkterna ökar vid fler invånare oberoende av invånarnas ålder och inkomst då skillnader till största delen justeras via inkomstutjämningen. Kommunen påverkas också av en omfördelning (kostnadsutjämning) mellan kommuner, exempelvis får kommuner med hög andel äldre ett utjämningsbidrag och tvärtom (befolkningsammansättningen).

Därför är befolkningsprognosen ett mycket viktigt verktyg för att i förväg planera och beräkna kommunens framtida intäkter och kostnader men också planera den framtida välfärdsservicen.

Befolkningsprognosen bygger på byggnationsplaner i kommunen samt historisk statistik över in- och utflyttningsmönster samt födelsenetto. Befolkningsstillväxten beräknas vara i genomsnitt 2,2 procent per år eller 492 nya invånare per år, i ett nationellt perspektiv är det hög tillväxttakt.

En befolkningsprognos är förenat med osäkerheter, framförallt byggnationer. En förändring i bostadsbyggandet påverkar prognosen särskilt flerfamiljshus.

Diagram befolkningsprognos 2021–2035

Befolkningsammansättningen i Knivsta kommun skiljer ut sig mot genomsnittskommunen. Drygt 30% av invånarna är under 20 år medans andelen över 65 år är bland de lägsta i Sverige (ca 14 %). Det är också förklaringen till att Knivsta har Sveriges lägsta medelålder.

Tabell åldersgrupper 2021–2035

Ålder	2021	2025	2030	2035
0–5	1 682	1 805	2 006	2 220
6–15	3 172	3 359	3 589	3 919
16–19	1 158	1 257	1 350	1 434
20–34	3 375	3 748	4 161	4 708
35–64	7 711	8 644	9 788	10 689
65–79	2 150	2 140	2 164	2 508
80-w	570	796	1 142	1 221
Summa	19 818	21 750	24 200	26 700

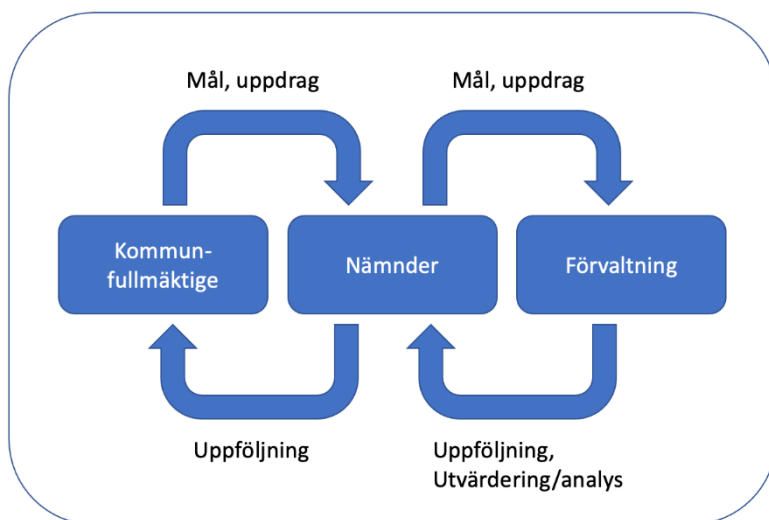
Styr- och ledningsmodell

Kommunfullmäktiges inriktningsmål utgår från kommunens vision liksom Agenda 2030.

Inriktningsmålen anger vad som är prioriterat under mandatperioden. Kommunstyrelsen och nämnderna ansvarar för att bidra till att uppnå inriktningsmålen och ska omsätta målen i praktisk handling.

Arbetsättet medför ett utvecklat beslutsfattande och en kvalificerad uppföljning. Nämndernas och enheternas arbete med mål och uppföljning utgår från en tillitsbaserad ledning och styrning, vilket möjliggör delaktighet och engagemang.

Process för mål, uppdrag och uppföljning:

Planering utifrån fullmäktiges mål och uppdrag

Inriktningsmålen är övergripande, långsiktiga och tydliggör inriktning och fokus. Inriktningsmålen strävar mot att, inom de ekonomiska ramarna, skapa en gemensam riktning och förändring i hela den kommunala verksamheten. Till respektive inriktningsmål finns en text som beskriver den övergripande politiska ambitionen, synliggör innebörden och visar riktning. Texten utgör ett underlag för nämnderna och verksamheterna vid tolkning av inriktningsmålet.

Inriktningsmålen förstärks och förtydligas genom tidsbegränsade uppdrag som visar vad ska göras för att nå målet. Uppdragen riktar sig till en, flera eller samtliga nämnder och förtydligar vad som förväntas av dem inom ramen för målet. Inriktningsmålen och uppdragen beslutas inom ramen för Mål och Budget som är kommunens övergripande styrdokument.

Nämnderna konkretiserar mål och uppdrag

För att förtydliga och fokusera nämndens arbete kan nämnden formulera riktade nämndmål eller uppdrag utifrån inriktningsmålen. Nämnden beslutar om nämndmål och uppdrag inom ramen för sin verksamhetsplan. T.ex. kan kommunstyrelsen lämna ett uppdrag till kultur- och fritidskontoret om social hållbarhet utifrån målet om trygghet och trivsamhet.

Nämndens verksamhetsplan anger den riktning som verksamheter och enheter ska planera och arbeta utifrån och ligger till grund för framtagande av verksamheternas enhetsplaner. Nämndens mål och uppdrag kan ses som en beställning till verksamheten, som tar om hand den politiska beställningen genom att fördela ut den till de enheter som i sitt grunduppdrag berörs av och ansvarar för att åstadkomma

förflyttning inom målområdet.

Verksamheterna och enheterna bryter ner målet i delmål eller aktiviteter. Det är genom aktiviteterna som målen omsätts i konkret handling. Med detta arbetssätt skapas en röd tråd från inriktningsmålen hela vägen till medarbetarnas dagliga arbete.

Nämnderna utvärderar och följer upp

Nämnderna ansvarar för att följa upp sina mål och uppdrag samt att bedöma hur resultatet bidrar till måluppfyllelse av inriktningsmålen. Nämnderna baserar denna bedömning utifrån; måluppfyllelse av nämndens riktade mål, nämndens arbete med uppdrag, analys av nämndens indikatorer och nämndens verksamhetsresultat. Detta ger en bred bas för nämnden att analysera hur de bidragit till inriktningsmålen och ligger till grund för ett systematiskt förbättringsarbete.

Nämnden och verksamhetens olika enheter beslutar själva om vilka indikatorer som de ska använda för att följa och analysera sin utveckling i förhållande till målbilden. Det är eftersträvansvärt att använda indikatorer som kommunen har rådighet över och som mäts med regelbundenhet. Verksamheterna kan ta fram och utveckla egna indikatorer.

Uppföljning av inriktningsmål och uppdrag redovisas till fullmäktige två gånger per år i bokslut och verksamhetsberättelse (augusti och helår). För att följa och analysera kommunens utveckling mot målbilden kopplas ett antal kommunövergripande indikatorer till varje inriktningsmål. För respektive indikator anger kommunfullmäktige vilken riktning som eftersträvas. Det är önskvärt att använda indikatorer som kan jämföras över tid och med andra kommuner.

Måluppfyllelsen av inriktningsmålen bedöms utifrån flera delar; nämndernas bedömning av sina bidrag till måluppfyllelse, en samlad bedömning av genomförande av uppdragen samt en trendanalys utifrån valda indikatorer i Mål och budget.

Agenda 2030 är en integrerad del i kommunens arbete

Knivsta kommun har beslutat att ta ansvar för genomförande av Agenda 2030 som därför utgör en del i kommunens styr- och ledningssystemet. Agenda 2030 innehåller tre dimensioner av hållbar utveckling: den ekonomiska, den sociala och den miljömässiga. De globala målen är beroende av det som sker lokalt.

Som en lokal aktör på en global arena arbetar kommunen för att nå Agenda 2030-målen som en del i sitt välfärdsuppdrag till invånarna. Detta arbete kopplas också till den regionala utvecklingsstrategin (RUS) för Uppsala län som också fungerar som länets Agenda 2030-strategi.

Vision 2025 – Knivsta

Denna vision antogs av fullmäktige år 2013 och kommer att uppdateras under mandatperioden:

Den moderna och kunskapsintensiva småstaden med förankring i en aktiv och levande landsbygd – mitt i tillväxtregionen Stockholm-Uppsala – skapar attraktionskraft både för boende och företag och befäster Knivsta som en föregångskommun för det hållbara samhället.

Knivstas identitet

- En del av tillväxtregionen Stockholm-Uppsala
- En kommun öppen för förändringar
- En modern småstad och en levande landsbygd i samverkan
- En föregångskommun och mötesplats för ett hållbart samhälle
- En växande kommun med 20 000 – 25 000 invånare
- Ett näringsliv i utveckling med fler kunskapsintensiva företag
- En ökande andel av befolkningen arbetar i Knivsta

Kommunfullmäktiges inriktningsmål, uppdrag och indikatorer

Knivsta ska utvecklas till en trivsamt, trygg och grön småstad med en levande landsbygd. Det skapar attraktionskraft för både boende och företag. En levande demokratisk process där politiken kännetecknas av öppenhet och lyhördhet är centralt i det utvecklingsarbete som görs. De fyra inriktningsmålen för perioden är följande:

1. En sund stadsbyggnad för ett trivsamt, tryggt och grönt Knivsta med välmående näringsliv
2. En trygg förskola och en skola med goda kunskapsresultat
3. Ge vård och omsorg med kvalitet
4. Kommunen ska säkerställa en långsiktig ekonomi i balans

Mål 1: En sund stadsbyggnad för ett trivsamt, tryggt och grönt Knivsta med välmående näringsliv (KS, SUN, BMN)

Knivsta kommuns fortsatta utbyggnad ska fokusera på att forma goda boendemiljöer som tillför mänskliga och ekonomiska värden. För tätorterna Knivsta och Alsike innebär det en byggnation som präglas av småskalighet, grönska och trivsamhet. Trygghetsaspekter ska genomgående beaktas i alla processer och beslut. Behovet av bostäder ska avspeglas sig både i boendeformer och styra den takt i vilket samhället utvecklas. Kommunens ekonomiska åtaganden över tid ska vägas in i all planering. Det lokala näringslivet är en viktig del i kommunens utveckling.

- Småskaligt byggande med plats för både cyklar och bilar.
- Ökad trygghet och trivsamhet.
- Grönområden ska vara en naturlig del i kommande nybyggnation.

	Uppdrag från kommunfullmäktige	Tidsperiod	Styrelse/nämnd
1.	Stadsutvecklingsstrategi 2035 ska arbetas om enligt målets intentioner.	2023–2026	SUN
2.	Kommunens sociala hållbarhet ska beskrivas utifrån relevanta mätetal som kan följas över tid.	2023	KS
3	Genomför utbildningar i företagares villkor för kommunens anställda som jobbar med myndighetsutövning.	2023–2026	KS, BMN, SUN
4.	Genomför en översyn och vid behov revidering av befintliga planer och projekt.	2023–2026	KS, BMN, SUN

Indikatorer för uppföljning

Indikator	Källa	Senaste utfall (år)	Önskad riktning
Medborgarundersökningen: Vad tycker du om din kommun som en plats att bo och leva på?	N00667	94 (2021)	Bibehålla
Medborgarundersökningen: Sammanslaget värde för skötsel av parker, gator och naturområden	U07505	77,3 (2021)	Bibehålla
Företagsklimat enligt ÖJ (insikt) totalt NKI	U07451	76 (2021)	Öka
Samlat NKI-värde av fritid- och kulturs brukarundersökning	Egen undersökning	87 (2021)	Öka

Mål 2: En trygg förskola och en skola med goda kunskapsresultat (UN)

Varje elev ska ges det bästa stödet till lärande och utveckling utifrån de egna förutsättningarna, därför ska barn och unga med individuella behov få tillräckligt stöd. Barngruppernas storlek ska minska över mandatperioden och skolan ska vara en trygg miljö för både elever och personal. Möjligheten att välja mellan kommunal eller annan huvudman för skola och förskola ska säkras.

- Tidiga insatser för barn och unga utifrån deras individuella behov.
- Mindre barngrupper i förskolan.
- Värna det fria valet av förskola och skola.
- Goda kunskapsresultat med studiero.

	Uppdrag från kommunfullmäktige	Tidsperiod	Styrelse/nämnd
1.	Utveckla det systematiska kvalitetsarbetet inom förskola och skola med fokus på trygghet och studiero.	2023–2026	Utbildningsnämnden
2.	Säkerställ god tillgång till elevhälsan.	2023–2026	Utbildningsnämnden
3.	Initiera arbetet med mentorskap i samverkan med näringslivet.	2023–2024	Utbildningsnämnden
4.	Gör en genomlysning av tillgång till undervisningsmaterial och skolböcker.	2023–2024	Utbildningsnämnden
5.	Säkerställ likvärdig och lättillgänglig information om olika utförare i Knivsta kommun på kommunens hemsida.	2023	Utbildningsnämnden

Indikatorer för uppföljning

Indikator	Källa	Senaste utfall (år)	Önskad riktning
Andel föräldrar som är trygga med att lämna sitt barn i förskolan	Egen uppföljning	Nytt mått (2023)	
Elever i åk 9 som är behöriga till yrkesprogram, kommunala skolor, andel (%)	N15436	87 (2022)	Öka
Gymnasieelever med examen inom 4 år, hemkommun, andel (%)	N17461	81,8 (2021)	Öka
Heltidstjänster i förskolan med förskolläraexamen, kommunal regi, andel (%)	N11043	34 (2021)	Öka

Mål 3: Ge vård och omsorg med kvalitet (SN)

Alla som tar del av Knivsta kommuns vård och omsorg har rätt till valfrihet, delaktighet och inflytande. Oavsett var man bor eller vilken välfärd man tar del av ska verksamheten ska hålla god kvalitet. Det betyder att denna ska beakta livsval och privatliv samt bidra till en meningsfull vardag. Verksamheter inom vård och omsorg ska vara trygga, trivsamma och präglas av respekt för den enskilde. Detta förutsätter bland annat ett gott bemötande från personalen, som i sin tur ställer krav på kommunen att vara en attraktiv arbetsgivare.

- Skapa kvalitetsförbättringar i äldreomsorgen och LSS.
- Vidareutveckla det förebyggande arbetet kring barn och unga,
- Utveckla hälsofrämjande insatser.
- Stärk samarbetet med civilsamhället.

	Uppdrag från kommunfullmäktige	Tidsperiod	Styrelse/nämnd
1.	Aktualisera lokala värdighetsgarantier inom äldreomsorgen	2023–2024	Socialnämnden
2.	Utvärdera arbetet med tillitsbaserad styrning inom hemtjänsten.	2024–2025	Socialnämnden
3.	Utveckla brukarinflytandet/medverkan inom socialtjänstens verksamheter med fokus på lokal representation.	2023–2026	Socialnämnden
4.	Möjliggör för den idéburna sektorn att fortsätta vara en viktig aktör i Knivsta kommun.	2023–2026	Socialnämnden

Indikatorer för uppföljning

Indikator	Källa	Senaste utfall (år)	Önskad riktning
Brukarbedömning hemtjänst äldreomsorg - helhetssyn andel (%)	U21468	85 (2022)	Öka
Brukarbedömning äldreomsorg särskilt boende - helhetssyn andel (%)	U23471	69 (2022)	Öka
Vuxna biståndsmottagare med långvarigt ekonomiskt bistånd, andel (%)	N31814	28 (2021)	Bibehålla
Resultat vid avslut i kommunens arbetsmarknadsverksamhet, deltagare som börjat arbeta eller studera, andel (%)	U40455	51 (2021)	Öka

Mål 4: Kommunen ska säkerställa en långsiktig ekonomi i balans (Alla nämnder)

En långsiktig ekonomi i balans innebär att intäkter och kostnader ska gå ihop i takt med att andelen exploateringsintäkter i driftbudgeten över tid fasas ut. Fokus i verksamheten ska vara god kvalitet i kommunens kärnverksamhet, det vill säga skola, vård och omsorg. Verksamheten ska drivas effektivt för att skapa ökat värde per skattekrona för invånarna.

- Öka värdet per skattekrona för invånarna.
- Fokus på kommunens kärnverksamhet det vill säga skola, vård och omsorg.
- Fasa ut beroendet av exploateringsintäkter över tid.

	Uppdrag från kommunfullmäktige	Tidsperiod	Styrelse/nämnd
1.	Genomför en analys av nettokostnadsavvikelser som ligger till grund för överväganden av åtgärder och kontinuerlig uppföljning.	2023–2026	Kommunstyrelsen och samtliga nämnder
2.	Genomför en översyn och vid behov revidering av befintliga politiskt antagna styrdokument.	2023–2024	Kommunstyrelsen och samtliga nämnder
3.	Utveckla förslag till hur konsekvensanalyser i beslutsunderlag kan utvecklas.	2023	Kommunstyrelsen
4.	Ta fram en sammanhållen lokalförsörjningsplan för de lokaler som kommunen nyttjar i syfte att optimera resursutnyttjandet.	2023–2024	Kommunstyrelsen och samtliga nämnder
5.	Verka för att kommunens kostnader för nya lokaler är låga och ligger i nivå med liknande kommuner.	2023–2026	Kommunstyrelsen
6.	Arbetet med <i>Heltid som norm</i> fortsätter men ändras från ska till bör för att undvika oönskade inläsningseffekter.	2023	Kommunstyrelsen och samtliga nämnder

Indikatorer för uppföljning

Indikator	Källa	Senaste utfall (år)	Önskad riktning
Soliditet inkl. pensionsåtagande %	N03002	49,1 (2021)	Eftersträva en soliditet överstigande 40 %
Resultat före extraord. poster (kommunen), andel (%) av skatt & generella statsbidrag	N03001	4,8 (2021)	Över tid uppnå 2 procent överskott
Nettokostnadsavvikelse	N00097	3,9 (2021)	Eftersträva högst + 5 % avvikelse
Självfinansieringsgrad investeringar %	N03103	53,0 (2021)	Eftersträva full egenfinansiering

Knivstas ekonomiska förutsättningar

Kommunallagen föreskriver i 11 kap 1§ att kommuner ska ha en god ekonomisk hushållning i sin verksamhet. Enligt flerårsplanen uppnås god ekonomisk hushållning under perioden.

I beräkningarna av skatteintäkter och kommunalekonomisk utjämning har kommunen använt Sveriges Kommuner och Regioners skatteunderlagsprognos per september 2022 med kommunens befolkningsprognos (framtagen juli 2022). Fastighetsavgiften är enligt senaste prognos från SCB. I beräkningarna har även de statsbidragen för välfärdssatsningar gällande höjning av generella statsbidrag och riktade statsbidrag äldreomsorg inkluderats.

Skattesats

Skattesatsen för budget 2023 är 20:91 kr (ingen förändring).

Resultatbudget

Det budgeterade resultatet för verksamhetsår 2023 uppgår till 10,1 miljoner kronor eller 0,8 procent av finansnetto, skatter, bidrag och kommunalekonomisk utjämning. För hela planperioden uppgår resultatnivån till 2,2 procent vilket överträffar normen för överskottsmål i kommunsektorn.

I budgeten beräknas skatteintäkter och kommunalekonomisk utjämning uppgå till 1,3 miljarder kronor och det är en ökning jämfört med föregående budgetår med cirka 22 miljoner kronor. Ökningen är svagare än tidigare år vilket beror på att sysselsättningen i Sverige bedöms sjunka och därmed skattetillväxten. Tack vare en positiv befolkningstillväxt blir det ändå en förbättring av skatteutfallet för 2023 i Knivsta. Budgeten är beräknad på att 20 050 invånare är folkbokförda i Knivsta kommun den 1 november.

Verksamhetens externa intäkter beräknas uppgå till 312 miljoner kronor. De utgörs av statsbidrag, avgifter och hyresintäkter, samt exploateringsnettot.

Verksamhetens bruttokostnad är budgeterad till 1,6 miljard kronor, 4,6 procent högre än föregående budgetår. De största kostnaderna är löner och sociala avgifter, därefter köp av huvudverksamhet.

Kapitaltjänstkostnader (ränta och avskrivning) är beräknad till 38 miljoner kronor. Avskrivningar avser främst investeringar i infrastruktur, maskiner och inventarier. Huvuddelen av kommunens hyresavtal är klassade som finansiell leasing och utgör därför både en anläggningstillgång och skuld, vilket medför avskrivningskostnader och underhåll istället för lokalhyra.

Finansnettot budgeteras till 23,1 miljoner kronor. Utdelning budgeteras från Kommuninvest (500 tkr) och Knivsta kommunhus AB (20,9 mnkr). Övriga finansiella intäkter är i huvudsak borgensavgifter. Finansiella kostnader består av implicit ränta för finansiell leasing och bankavgifter.

Budgeten avser kommunens samtliga verksamheter, men påverkar även kommunens helägda bolag också eftersom de i huvudsak är beroende av de kommunala skatteintäkterna indirekt genom att de kommunala verksamheterna betalar lokalhyra till bolagen som är finansierade av skatteintäkter.

Genom att Knivsta kommun växer genom fler invånare, innebär det förutom ökade skatteintäkter också ökade behov av kommunal service. Alla verksamheter påverkas på något vis, några verksamheter har

tydligare koppling till investeringar, det gäller förskola, grundskola, infrastruktur (vägar, cykelvägar, vatten och avlopp etc.). Befolkningssammansättningen har även den betydelse för behoven, exempelvis via en åldrande befolkning som påverkar äldreomsorgen.

Den generella uppräkningsfaktorn som avser kompensation för pris och löneuppräknings är generellt 3 procent men för förskola och grundskola är den 4 procent. För planperioden 2024–2026 är den planerad till 2 procent. Planperioden är ovanligt osäker och ny bedömning av utrymmet för uppräknings kommer ske årligen.

Kommunens två största nämnder utgör 81 procent av den budgeterade nettokostnaden, varav utbildningsnämnden 765 miljoner kronor 56 procent. Socialnämndens nettokostnad beräknas till 344 miljoner kronor eller 25 procent av kommunens nettokostnad.

Investeringar

Investeringsutgiften för planperioden (2023–2026) är planerad till 817 miljoner kronor och för budgetår 2023 är utgiften planerad till 172 miljoner kronor för investeringar.

Exploateringsverksamhet påverkar samhällsutvecklingsnämnden genom investeringar i allmän platspark som finansieras av exploitörer genom exploateringsersättningar. Den beräknade utgiften beräknas uppgå till 440 miljoner kronor, vilket motsvarar mer än halva investeringsplanen. Dessa investeringar är svåra att förutsäga och varierar kraftigt över tid, men är samtidigt en förutsättning för att ”förädla” mark.

Andra stora investeringar är infrastruktur som gator och vägar samt gång- och cykelvägar. Investeringsramen uppgår till 135 miljoner kronor under planperioden.

Investeringar i nya verksamhetslokaler beställs av kommunen och verkställs normalt av kommunens helägda bolag, Kommunfastigheter i Knivsta AB. Varje investeringsbeslut i bolagen tas av respektive bolagsstyrelse inklusive investeringsram. I beställning från kommunen finns en kalkylerad driftskostnad (lokalhyra) som bolaget måste förhålla sig till vid genomförandet av byggnationen.

Med investering menas en tillgång som har en nyttjandeperiod som är lägst 3 år. Investeringsutgiften fördelas på nyttjandeperioden vilket är verksamhetens kostnad för avskrivning. En investering är också normalt förenat med långsiktiga åtaganden för drift- och underhållskostnader. En investering kan också bidra till sänkta kostnader, genom exempelvis användandet av nya arbetssätt eller ny teknik. Beviljade investeringsmedel enligt investeringsplanen innebär därför inte per automatik en utökad driftbudget för verksamheten.

För budgetår 2023 fastställs internräntan till 1,25 % (föregående år 1,0 %). Räntan ska fungera som både en källa till finansiering av upplåningskostnader men även som skapa incitament och förståelse för att begränsa investeringsutgifter.

Balansbudget och finansiering

Utifrån givna förutsättningar i resultatbudgeten och investeringsbudgeten har en balansbudget upprättats för planperioden. Balansbudgeten visar kommunens finansiella ställning vid en viss tidpunkt, det vill säga vilka tillgångar som finns samt hur dessa är finansierade, vilket redovisas på skuldsidan.

Balansomslutningen beräknas växa med nära 5 procent årligen under perioden.

För perioden 2023–2026 planeras investeringar på totalt 378 miljoner kronor (exklusive exploatering), historiskt mönster visar att många investeringar skjuts på framtiden av olika anledningar. Beaktat den historiska genomförandegraden bedöms investeringsutgiften uppgå till 207 miljoner kronor. Det innebär i så fall en självfinansieringsgrad på över 100% och att inga nya lån behövs för budgetens genomförande. Kommunfullmäktige har bemyndigat kommunstyrelsen att låna upp till 100 miljoner kronor för budgetens genomförande.

Bruttosjälvfinansieringsgraden (exklusive exploateringen och finansiella investeringar) uppgår till 135 procent för kommande perioden 2023–2026. Bruttosjälvfinansieringsgraden beräknas genom sammanslagning av medel från årets verksamhetsresultat exklusive avskrivning, i förhållande till de planerade investeringarna (exklusive finansiella investeringar). Genomförs en investering påverkas driftkostnaderna genom ökade kapitaltjänstkostnader (avskrivning och ränta).

Soliditeten, eget kapital i relation till tillgångarna, visar kommunens långsiktiga betalningsförmåga och uttrycks normalt i procent. Soliditeten inklusive pensionsförpliktelsen väntas vara stabil och något ökande under planperioden (från drygt 53 % år 2023 till 60 % år 2026).

Pensionsförpliktelsen, som ligger utanför balansräkningen, beräknas uppgå till 145 miljoner kronor den 1 januari 2023 och väntas kommande år minska långsamt i absoluta tal. Mätt i kronor per invånare sjunker den ännu snabbare.

Avgifter och interna priser

Kommunfullmäktige fastställer kommunala avgifter. För budgetår 2023 har nämnderna möjlighet att höja externa avgifter upp till 5 procent, interna priser får justeras upp till 3 procent.

Finansiering för budgetens genomförande

Kommunstyrelsen får i uppdrag att omsätta befintliga lån när de förfaller, samt vid behov nyupplåna upp till 100 miljoner kronor under 2023.

Känslighetsanalys

Ett stort antal faktorer styr kommunens ekonomiska utveckling. Beroendet av omvärlden kan beskrivas genom upprättandet av en känslighetsanalys.

Känslighetsanalys, miljoner kronor		Miljoner kr
Utdebitering skatt, förändring med 10 öre	+/-	5,6
Befolkning, förändring med 100 personer	+/-	5,9
Utjämning och statsbidrag, förändring med 1 %	+/-	1,4
Löner, förändring med 1 %	+/-	6,5
Prisförändring varor och tjänster med 1 %	+/-	8,5

Resultatbudget och plan

(Belopp i mnkr)	2022	2023	2024	2025	2026
Verksamhetens intäkter	301,5	312,0	308,4	303,8	299,2
Verksamhetens kostnader	-1 523,4	-1 594,4	-1 644,7	-1 694,5	-1 747,1
Avskrivningar	-38,0	-38,0	-38,0	-38,0	-38,0
Verksamhetsresultat 1)	-1 259,9	-1 320,4	-1 374,4	-1 428,7	-1 485,9
Skatteintäkter	1 114,0	1 170,5	1 255,0	1 326,4	1 405,0
Kommunalekonomisk utjämning och fastighetsavgift 2)	171,9	137,0	140,7	140,7	126,0
Finansiella intäkter	15,0	29,9	11,5	11,5	11,5
Finansiella kostnader	-6,8	-6,9	-7,1	-7,3	-7,5
Resultat efter skatteintäkter och finansnetto	34,3	10,1	25,8	42,6	49,2
Extraordinära intäkter	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
Extraordinära kostnader	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
Årets resultat	34,3	10,1	25,8	42,6	49,2
Årets resultat efter balanskravjusteringar	34,3	10,1	25,8	42,6	49,2
Specificering vissa poster					
1) Verksamhetens nettodriftkostnad exkl avskrivningar					
Nämndernas externa intäkter	-222,0	-222,0	-222,0	-222,0	-222,0
Exploateringsnetto	-30,0	-34,0	-30,0	-25,0	-20,0
Exploateringsersättning		-6,0	-6,0	-6,0	-6,0
Statsbidrag maxtaxan	-10,4	-5,5	-5,5	-5,5	-5,5
Generella statsbidrag	0,0	-5,0	-5,0	-5,0	-5,0
Avgifter förskola	-25,6	-25,8	-26,1	-26,3	-26,6
Avgifter äldreomsorg	-6,7	-6,7	-6,8	-6,9	-6,9
Hysesintäkter	-6,9	-6,9	-7,0	-7,1	-7,1
Nämndernas budgetramar exkl kapitaltjänstkostnad	1 510,4	1 585,2	1 636,2	1 686,3	1 738,9
Pensionsutbetalningar	7,5	9,1	9,1	9,3	9,5
KS uppsiktsplikt, bokslutsreglering etc	2,5	6,9	6,2	5,7	5,5
KS attraktiv arbetsgivare (löneöversyn)	1,0	1,0	1,0	1,0	1,0

Ks ofördelade medel	6,3	1,2	1,2	1,2	1,2
KS skola 1:1 (datorer)	5,8	0,0	0,0	0,0	0,0
Avskrivningar	38,0	38,0	38,0	38,0	38,0
Finansiell leasing, implicit ränta	-6,0	-6,0	-6,0	-6,0	-6,0
Interna poster	-4,0	-3,0	-3,0	-3,0	-3,0
Summa	1 481,9	1 320,4	1374,4	1 428,7	1 485,9
2) Kommunalekonomisk utjämning och fastighetsavgift					
Inkomstutjämning	57,2	82,1	81,8	99,2	100,8
Kostnadsutjämning	60,3	27,3	32,7	23,5	14,2
Regleringsavgift / bidrag	54,4	30,5	30,4	23,3	17,3
LSS-utjämning	-38,0	-42,7	-43,9	-45,0	-46,1
Fastighetsavgift	38,0	39,8	39,8	39,8	39,8
Summa	171,9	137,0	140,7	140,7	126,0

Balanskravsbudget	2022	2023	2024	2025	2026
Årets resultat	34,3	10,1	25,8	42,6	49,2
avgår samtliga realisationsvinster	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
tillägg för realisationsvinster enligt undantag	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
tillägg för realisationsförlust enligt undantag	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
tillägg för orealiserade förluster i värdepapper	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
avgår återföring av realiserade förluster i värdepapper	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
Årets resultat efter balanskravsjusteringar	34,3	10,1	25,8	42,6	49,2
avgår medel till resultatutjämningsreserv	21,4	0,0	0,0	0,0	0,0
tillägg medel från resultatutjämningsreserv	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
Årets balanskravsresultat	34,3	10,1	25,8	42,6	49,2
avgår synnerliga skäl att inte återställa	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
Balanskravsresultat från tidigare år	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
Summa balanskravsresultat	34,3	10,1	25,8	42,6	49,2
Balanskravsresultat att reglera	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0

Balansbudget och finansieringsanalys

(Belopp i mnkr)	2022	2023	2024	2025	2026
Anläggningstillgångar	908	1034	1035	1049	1063
Omsättningstillgångar	315	254	290	345	423
Summa tillgångar	1 223	1 288	1 325	1 394	1 486
Eget kapital	732	838	874	942	1034
I. Årets Resultat	34,3	10,1	25,8	42,6	49,2
II. Resultatutjämningsreserv	40,0	61,4	61,4	61,4	61,4
III: Övrigt Eget Kapital	658,1	766,3	786,6	838,3	923,4
Avsättning till pensioner	8	8	9	9	9
Långfristiga skulder (lån, netto)	227	187	187	187	187
Kortfristiga skulder	255	255	255	255	255
Summa skulder och eget kapital	1 223	1 288	1 325	1 394	1 486
Soliditet i %	59,9%	65,0%	65,9%	67,6%	69,6%
Soliditet inkl ansvarsförbindelser	48,7%	53,7%	55,0%	57,5%	60,4%
Finansieringsanalys					
(Belopp i mnkr)	2022	2023	2024	2025	2026
Årets resultat	34,3	10,1	25,8	42,6	49,2
Justering för ej likviditetspåverkande poster	38,0	38,0	38,0	38,0	38,0
Kortfristiga fordringar (ökning -/minskning+)	5,0	5,0	5,0	5,0	5,0
Exploateringsfastigheter & lager (ökning -/minskning+)	1,5	1,5	1,5	1,5	1,5
Kortfristiga skulder (ökning+/minskning-)	15,0	0,0	0,0	0,0	0,0
Kassaflöde från den löpande verksamheten	93,8	54,6	70,3	87,1	93,7
Inköp av materiella tillgångar	-45,0	-64,0	-39,0	-52,0	-52,0
Inköp av finansiella tillgångar	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
Investeringsbidrag/Exploateringsbidrag	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
Försäljning av materiella/finansiella tillgångar	2,0	0,0	0,0	0,0	0,0
Kassaflöde från investeringsverksamheten	-43,0	-64,0	-39,0	-52,0	-52,0

Nyupptagna av lån	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
Amortering av skulder för finansiell leasing	-13,5	-13,5	-13,5	-13,5	-13,5
Amortering av långfristiga skulder	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
Kassaflöde från finansieringsverksamheten	-13,5	-13,5	-13,5	-13,5	-13,5
Förändring av likvida medel	37,3	-22,8	17,9	21,6	28,2

Pensioner	2022	2023	2024	2025	2026
Pensionsskuldens förändring					
Ansvarförbindelse inkl löneskatt (avser tid före 1998), mnkr	136,6	145,4	145,0	140,8	135,5
Årliga pensionsutbetalningar inkl. löneskatt, tkr	7 500	9 111	9 098	9 283	9 472
Ekonomiska nyckeltal och skattesats	2022	2023	2024	2025	2026
Årets resultat, mnkr	34,3	10,1	25,8	42,6	49,2
Nettodriftkostnader i procent av skatteintäkter och utjämning	97,3%	99,2%	98,1%	97,1%	96,8%
Årets resultat i procent av finansnetto, skatteintäkter och utjämning	2,7%	0,8%	1,9%	2,9%	3,2%
Soliditet (eget kapital i % av samma tillgångar)	59,9%	65,0%	65,9%	67,6%	69,6%
Soliditet inklusive pensionsåtagande före 1998	48,7%	53,7%	55,0%	57,5%	60,4%
Långfristig skuld mnkr	227,0	187,0	187,0	187,0	187,0
Nettoinvesteringar, mnkr	43,0	64,0	39,0	52,0	52,0
Bruttosjälvfinansieringsgrad investeringar (ej finansiella)	160,6%	75,2%	163,7%	154,9%	167,6%
Kommunal skattesats, kr	2022	2023	2024	2025	2026
Knivsta kommun	20,91	20,91	20,91	20,91	20,91
Region Uppsala	11,71	11,71	11,71	11,71	11,71
Summa skattesats	32,62	32,62	32,62	32,62	32,62
Medlem i Svenska Kyrkan	1,03	1,03	1,03	1,03	1,03
Begravningsavgift	0,26	0,26	0,26	0,26	0,26
Summa skattesats inkl kyrkoavgift	33,91	33,91	33,91	33,91	33,91

Driftsbudget nämnder

Nämnderna tilldelas ett internt kommunbidrag som skall täcka verksamheternas nettokostnader. En verksamhet kan budgeteras på flera nämnder, exempelvis så återfinns kostnader för infrastruktur hos såväl samhällsutvecklingsnämnden som bygg- och miljönämnd, kostnader för vård och omsorg hos socialnämnden och samhällsutvecklingsnämnden.

Budgettilldelningen beräknas med hänsyn till volymförändringar och politiska prioriteringar. Nämnderna erhåller även en indexering av de ekonomiska ramarna som kompensation för pris- och löneutveckling. Nämndernas resultat budgeteras till 0 mnkr. Det totala kommunbidraget för 2023 uppgår till cirka 1,4 miljard kronor, en ökning med 5,8 procent mot föregående år.

Som jämförelsetal för 2022 används budget 2022 (inte ändringsbudgeten).

	2022	2023	2024	2025	2026
Kommunstyrelsen - verksamhetsnämnd	186 080	194 286	198 173	202 134	206 177
Samhällsutvecklingsnämnden	39 710	46 395	47 535	48 707	49 901
Socialnämnden	323 115	344 051	359 155	374 987	390 724
Utbildningsnämnden	720 776	764 933	794 348	823 719	853 511
Bygg- och miljönämnden	9 564	9 671	9 865	10 062	10 264
Övriga nämnder	3 374	2 342	3 289	2 437	3 685
Summa	1 282 619	1 361 678	1 412 365	1 462 046	1 514 262

Mandatperioden kommer ha inriktning av resurser till kärnuppdraget men också fortsatt fokus kommunens långsiktiga utveckling. I budgeten för 2023–2026 finns politiska prioriteringar, vilket innebär både omfördelning, ökning eller minskning av resurser.

Indexeringen 2023 ligger generellt på 3 procent medan förskola och grundskola uppräknas med 4 procent. Det är en kraftig ökning från 1,0 respektive 1,3 procent föregående år. Fortsatt fokus kommer att ligga på omvärldsutvecklingen och de förväntade kostnadsökningarna som ligger som underlag för prognoserna på prisutvecklingen inom kommunal sektor.

Knivsta fortsätter att växa och många verksamheter har fått ökade resurser i absoluta tal, men får också ett större uppdrag till följd av den befolkningstillväxten. Ökad lokaleffektivitet (samordning/förtätning) kommer också vara aktuellt för att frigöra medel till verksamheten för kärnuppdraget.

De största investeringsutgifterna ligger under samhällsutvecklingsnämnden som ansvarar för kommunens infrastruktur för allmän platsmark. Totalt uppgår investeringsplanen till 818 miljoner kronor varav exploateringsutgifterna uppgår till 440 miljoner kronor. Exploateringsutgifterna varierar över tid (cykliska) och samvarierar med detaljplanernas utformning. Detaljerad investeringsplan återfinns i Bilaga 1.

	2022	2023	2024	2025	2026
Kommunstyrelsen	27 100	62 300	48 775	46 050	45 775
Samhällsutvecklingsnämnden	120 200	103 400	126 300	183 900	176 700
Bygg- och miljönämnden	500	1 000	1 500	1 000	2 000
Socialnämnden	1 100	1 100	1 100	1 100	1 100
Utbildningsnämnden	2 720	4 545	3 820	3 445	3 620
Summa investeringar kommun	151 620	172 345	181 495	235 495	229 195

Finansförvaltning

Alla nämnder erhåller kommunbidrag från en finansiell enhet benämnd finansförvaltning. Ansvar för finansförvaltningens räkenskaper vilar på Kommunstyrelsen. Finansförvaltningen omfattar skatteintäkter och kommunalekonomisk utjämning, bidrag, vissa riktade statsbidrag.

Exploateringsnettot är nettot av exploateringsintäkter och kostnader för verksamheten. Kostnaderna är normalt utgifter för markvärdet och utbyggnad av infrastruktur (allmän platsmark). Dessa kostnader är normalt finansierade av exploitörer, så kallad exploateringsersättning för allmän platsmark. Under perioden 2023–2026 uppgår det totala nettot till 109 miljoner kronor exklusive exploateringsersättningar, i genomsnitt 27 miljoner kronor per år. År 2026 planeras exploateringsnettot vara nere på 20 miljoner kronor, om ekonomin tillåter kommer beroendet av exploateringsvinster minskas ytterligare.

Finansnetto består av finansiella intäkter (utdelningar från kommunala bolag och borgensavgifter) och finansiella kostnader (räntekostnader lån). Utdelning från kommunkoncernens helägda bolag uppgår till högst 20,9 miljoner kronor för 2023.

Vidare bokförs ett internt personalomkostnadspålägg (PO) som en intäkt mot finansförvaltningen som ska bekosta arbetsgivaravgifter och pensioner. Syftet med pålägget är att förenkla den ekonomiska planeringen för verksamheten. Deklaration av arbetsgivaravgifter etc. hanteras centralt och motsvarar intäkten för PO.

Nämndernas kommunbidrag är naturligtvis den största kostnaden och motsvarar begreppet nettokostnad som används i olika nyckeltal. Kostnader för bokslutsreglering, finansiell leasing och finansiering av drift vid investering finns budgeterade centralt under finansförvaltningen, avsättningen är 6,9 miljoner kronor för 2023. En avstämning mot faktiskt utfall görs i boksluten och regleras mot respektive nämnd (utbildningsnämnd, samhällsutvecklingsnämnd och socialnämnd). Om den planerade volymen blir lägre än faktiskt utfall regleras det genom en återbetalning av kommunbidrag till finansförvaltningen.

Budgetposten kommunstyrelsen ofördelade medel uppgår till 1,2 miljoner kronor, medel kan användas för åtgärder som inte är budgeterade efter särskilt beslut av kommunstyrelsen.

Finansförvaltningen under kommunstyrelsen

	2022	2023	2024	2025	2026
INTÄKTER					
Kommunalskatt	1 092 221	1 170 467	1 255 017	1 326 370	1 405 048
Inkomstutjämnning	54 447	82 145	81 761	99 151	100 824
Kostnadsutjämnning	50 819	27 276	32 747	23 464	14 199
Regleringsavgift/strukturbidrag	45 338	30 509	30 350	23 316	17 303
Lss-utjämnning	-35 586	-42 672	-43 872	-45 013	-46 077
Slutavräkning	0	0	0	0	0
SUMMA skatter, bidrag och kommunaleko. Utjämnning	1 207 239	1 267 725	1 356 003	1 427 288	1 491 297
Fastighetsavgift	37 200	39 755	39 755	39 755	39 755
Exploateringsnetto	44 000	34 000	30 000	25 000	20 000
Exploateringsersättning allmän platsmark		6 000	6 000	6 000	6 000
Riktade statsbidrag Maxtaxa fisk/fritids (till Utbildningsnämnden)	10 370	5 500	5 500	5 500	5 500
Riktade statsbidrag Äldreomsorg (till Socialnämnden)		5 000	5 000	5 000	5 000
PO-pålägg (intern)	162 521	161 976	163 595	165 231	166 883
SUMMA exploatering, avgifter och övrigt	216 891	212 476	210 095	206 731	203 383
KOSTNADER					
Kommunbidrag/nettokostnad	-1 282 619	-1 361 678	-1 412 365	-1 462 046	-1 514 262
KS uppsiktsplikt, bokslutsreglering etc.	-2 500	-6 900	-6 200	-5 700	-5 500
KS attraktiv arbetsgivare (löneöversyn)	0	-1 000	-1 000	-1 000	-1 000
KS ofördelade medel	-6 260	-1 200	-1 200	-1 200	-1 200
KS skola 1:1 (datorer)	-5 750				
Arbetsgivaravgifter	-120 372	-120 576	-121 782	-123 000	-124 230
Årets intjänade individuella del	-25 337	-25 590	-25 846	-26 104	-26 365
Pensionsförsäkringsavgifter	-7 141	-7 212	-7 284	-7 357	-7 431
Övriga pensionskostnader	-510	-515	-520	-525	-530
Löneskatt	-8 161	-8 083	-8 163	-8 245	-8 327
Pensionsutbetalningar	-7 500	-9 111	-9 098	-9 283	-9 472
SUMMA KOSTNADER	-1 466 150	-1 541 865	-1 593 459	-1 644 460	-1 698 318

	2022	2023	2024	2025	2026
FINANSIELLA intäkter och kostnader					
Internränta	3 000	3 000	3 000	3 000	3 000
Utdelning	10 902	21 400	3 000	3 000	3 000
Externa finansiella intäkter	4 100	8 500	8 500	8 500	8 500
Externa finansiella kostnader	-750	-850	-1 050	-1 250	-1 450
SUMMA FINANSNETTO	17 252	32 050	13 450	13 250	13 050
ÅRETS RESULTAT	12 432	10 141	25 845	42 564	49 168
Över/underskott budget (%)	1,3%	0,7%	2,0%	2,8%	3,3%
Skattesats	20:91	20:91	20:91	20:91	20:91

Kommunstyrelsen

Driftbudget

Kommunstyrelsen har ansvar för hela kommunens utveckling och ekonomiska ställning. Den leder samt samordnar planering och uppföljning av kommunens verksamhet och ekonomi. Ett annat ansvarsområde är att leda utvecklingen av kommunens angelägenheter och ha uppsikt över övriga nämnders och bolags verksamheter.

Under kommunstyrelsen finns kommunledningskontor, ekonomikontor, kultur- och fritidskontor, tillväxkontoret och HR-kontor vilka utgör styrelsens förvaltning och ska med helhetssyn driva de långsiktiga och strategiska frågorna. Kommunens verksamhetsutveckling samordnas under kommunledningskontoret. Kontoren stödjer även övriga kontor och förtroendevalda med beslutsunderlag.

Tillväxkontoret består av verksamheter som ansvarar för kommunens markinnehav (exploatering), näringsliv och lokalförsörjning. Kommunstyrelsen hanterar även fritids- och kulturfrågorna samt verksamheten i Centrum för Idrott och Kultur genom Kultur- och Fritidsutskottet. Verksamheterna är aktivitets- och föreningsbidrag, fritidsanläggningar, allmän kultur, bibliotek, kulturskolan och ungdomsverksamheten.

Räddningstjänsten är en del av kommunförbundet Attunda. Lönecentrum i Tierp är en lönenämnd i samarbete med Tierps och Älvkarleby kommun. IT-nämnden är ett samarbete med Hebys, Tierps, Älvkarlebys och Östhammars kommuner.

Fördelning av kommunbidrag per verksamhet

	2022	2023	2024	2025	2026
Nettokostnad i tkr					
Kommunstyrelsen					
KF, Nämnd- och styrelseverksamhet	5 490	5 855	5 972	6 091	6 213
Partistöd	403	403	403	403	403
Övrig politisk verksamhet	2 874	2 960	3 019	3 079	3 141
Räddningstjänst	15 707	16 178	16 502	16 832	17 169
Totalförsvaret och samhällsskydd	754	1 777	1 813	1 849	1 886
Folkhälsa och hållbar utveckling	1 383	1 424	1 452	1 481	1 511
Näringsliv och marknadsföring	3 103	3 196	3 260	3 325	3 392
Exploateringsverksamhet	6 633	5 732	5 847	5 964	6 083
Utvecklingsprogram Knivsta 2035	2 300	869	886	904	922
Konsumentrådgivning och energirådgivning	266	274	279	285	291
Budget & Skuldrådgivning	174	179	183	187	191
Trygghetsfrämjande verksamhet		800	816	832	849
Allmän fritid	3 809	3 830	3 916	4 001	4 086
Idrotts- & fritidsanläggningar	47 729	55 059	56 160	57 283	58 429
Bibliotek	8 963	9 232	9 417	9 605	9 797
Allmän Kultur	1 472	1 516	1 546	1 577	1 609
Ungdomsverksamhet	3 949	4 067	4 148	4 231	4 316
Kulturskola	5 139	5 293	5 399	5 507	5 617
Kommunledningskontor	25 421	26 884	27 422	27 970	28 529
Innovationskontor	2 500	0	0	0	0
Ekonomikontor	10 763	11 086	11 308	11 534	11 765
HR-kontor	8 040	8 281	8 447	8 616	8 788
Lönecentrum (Knivsta, Tierp och Älvkarleby)	3 156	3 251	3 316	3 382	3 450
Fackliga kostnader	1 717	1 769	1 804	1 840	1 877
Lokalförsörjning	2 261	3 567	3 638	3 711	3 785
Kommunhus	3 206	0	0	0	0
IT-nämnd (Knivsta, Östhammar, Älvkarleby, Tierp & Heby)	17 868	18 954	19 333	19 720	20 114
Stärkt stöd till kärnverksamheten	0	1 850	1 887	1 925	1 964
Ospecificerat	1 000	0	0	0	0
Summa Kommunstyrelsen	186 080	194 286	198 173	202 134	206 177

Samhällsutvecklingsnämnden

Driftbudget

Samhällsutvecklingsnämnden har det övergripande ansvaret för all fysisk- och teknisk planering i kommunen. I uppdraget för nämnden ingår förutom översiktsplan att som ett led i stadsplaneringen ta fram handlingsplaner för tematiska områden som exempelvis trafik, blå- och grönplan, samt detaljplaner för utbyggnad av kommunens tätorter och stråk.

En viktig del i Knivstas utveckling är att samtidigt som tätorterna växer hållbart så ska hela kommunen leva. Investeringar i framtida och befintlig mark och yta är en väsentlig del av Knivstas fortsatta utveckling och finansiering.

Park- och naturvård, gator och trafik, bostadsanpassning, avfallshantering samt detalj- och översiktsplanering är de verksamhetsområden som ingår i nämndens ansvar.

Fördelning av kommunbidrag per verksamhet

	2022	2023	2024	2025	2026
Nettokostnad i tkr					
Samhällsutvecklingsnämnden					
Nämndkostnader	1 602	1 675	1 709	1 743	1 778
Gator, vägar	26 629	30 041	30 744	31 466	32 202
Trafikövervakning/Parkeringsavgifter	-3 158	-1 658	-1 658	-1 658	-1 658
Parker och Naturvård	6 793	7 082	7 300	7 527	7 758
Teknisk planering	2 858	3 944	4 023	4 103	4 185
Översiktsplan (planprogram)	1 074	2 106	2 148	2 191	2 235
Stadsbyggnad (detaljplaner)	646	665	678	692	706
Miljöutveckling	535	551	562	573	584
Bostadsanpassning	1 931	1 989	2 029	2 070	2 111
Avfallsverksamhet	0	0	0	0	0
Vindkraftverk	0	0	0	0	0
Ospecificerat	800	0	0	0	0
Summa Samhällsutvecklingsnämnden	39 710	46 395	47 535	48 707	49 901

Valnämnden

Valnämnden sköter kommunens uppgifter vid val och folkomröstningar. Allmänna val till riksdag, regioner och kommun sker under 2026 och EU-parlamentet 2024.

	2022	2023	2024	2025	2026
Nettokostnad i tkr					
Valnämnd	1 100	0	900	0	1 200

Överförmyndarnämnden

Nämnden utövar tillsyn över ställföreträdares förvaltning av huvudmäns tillgångar.

Överförmyndarnämnden är en gemensam nämnd där merparten av Uppsala Läns kommuner medverkar, värdkommun är Uppsala kommun. Knivsta kommuns kostnadsandel i ÖFN beräknas efter folkmängd.

	2022	2023	2024	2025	2026
Nettokostnad i tkr					
Överförmyndarverksamhet	1 372	1 413	1 441	1 470	1 499

Kommunrevisionen

Revisorerna är fullmäktiges organ för den demokratiska kontrollen i kommunen. De granskar varje år nämndernas och de kommunala bolagens ekonomi och verksamhet samt lämnar en revisionsberättelse till kommunfullmäktige. Kommunfullmäktiges presidium bereder och fastställer den slutliga ekonomiska ramen och detaljbudgeten för kommunrevisionen i separat beslut. Budgeten nedan är en ekonomisk ram i avvaktan på Kommunfullmäktiges beredning och beslut i frågan.

	2022	2023	2024	2025	2026
Nettokostnad i tkr					
Kommunrevisionen	902	929	948	967	986

Socialnämnden

Driftbudget

Nämnden ansvarar för äldreomsorg, omsorg om funktionshindrade, individ- och familjeomsorg, arbetsmarknad och flyktingmottagande. Inom dessa områden omfattar nämndens ansvar all den verksamhet som en kommun enligt lag är skyldig att bedriva, liksom de åtaganden som kommunfullmäktige beslutar om att kommunen ska genomföra.

Verksamhet hemtjänst och delegerad HSL avser endast den verksamhet som bedrivs inom lagen om valfrihet (LOV), all övrig verksamhet såsom trygghetslarm, nattpatrull etc. inkluderas inom verksamheten vård och omsorg enligt SOL och HSL.

Förebyggande arbete är fortsatt ett prioriterat område. Ett långsiktigt arbete som leder till lägre samhällsekonomiska kostnader och förbättrade levnadsvillkor. I Socialnämndens budget tillförs det riktade statsbidraget för äldreomsorg i sin helhet (drygt 5 miljoner kronor).

Fördelning av kommunbidrag per verksamhet

	2022	2023	2024	2025	2026
Nettokostnad i tkr					
Socialnämnden					
Nämnd- och styrelseverksamhet	1 361	1 427	1 403	1 456	1 431
Vård och omsorg i ordinärt boende övrigt SoL/HSL	23 768	26 917	30 098	33 475	36 920
Vård och omsorg i särskilt/ annat boende SoL/HSL	94 977	102 079	104 074	106 175	108 299
LOV - hemtjänst och delegerad HSL	39 481	40 346	43 234	46 179	48 767
Förebyggande verksamhet SoL	4 182	4 007	4 087	4 169	4 252
Insatser LSS i ordinärt boende	32 563	36 040	36 761	37 496	38 246
Insatser LSS i boende med särskild service	44 491	51 674	55 135	58 757	62 554
Färdtjänst och riksfärdtjänst	5 187	5 343	5 450	5 559	5 670
Individ & familjeomsorg, öppenvård och stöd	28 210	26 056	26 577	27 109	27 651
Individ & familjeomsorg, vård och stöd institution/annat boende	34 836	35 181	37 056	39 026	41 036
Individ & familjeomsorg, ekonomiskt bistånd	8 560	9 317	9 503	9 693	9 887
Flyktingmottagande	692	1 013	1 033	1 054	1 075
Arbetsmarknadsåtgärder	4 807	4 651	4 744	4 839	4 936
Ospecificerat	0	0	0	0	0
Summa Socialnämnden	323 115	344 051	359 155	374 987	390 724

Volymer

För hemvården redovisas en planerad volym vilken har en påverkan på budgettilldelningen, om volymen ökar erhålls ett tillskott i budgeten motsvarande ökningen eller tvärtom (volymuppräkning).

För ersättning till Försäkringskassan (SFB) för statlig personlig assistans boks slutsregleras volymen fortsatt vilket innebär att den planerade volymen stäms av mot verkligt utfall. Om det är fler brukare erhålls ett tillskott av resurser eller tvärtom.

		2022	2023	2024	2025	2026
Vård och omsorg enligt SoL och HSL hemtjänst	Timmar	81 000	85 000	90 000	95 000	99 000
Insatser enligt LSS och SFB (Försäkringskassan)	Antal personer	24	22	23	24	25

Utbildningsnämnden

Driftbudget

Utbildningsnämndens verksamhetsområden är pedagogisk omsorg, förskola, skolbarnomsorg, förskoleklass, grundskola, grundsärskola, gymnasium, gymnasiesärskola, kommunal vuxenutbildning samt utbildning i svenska för invandrare.

Fördelning av kommunbidrag per verksamhet

	2022	2023	2024	2025	2026
Nettokostnad i tkr					
Utbildningsnämnden					
Nämndkostnader	1 503	1 573	1 604	1 636	1 669
Förskola, barn 1-5 år	183 100	187 998	195 654	206 525	218 447
Skolverksamhet & skolbarnsomsorg	393 258	419 315	435 028	449 317	462 402
Grundsärskola	11 177	16 616	17 560	18 523	19 505
Gymnasieskola, internt	7 926	9 417	10 054	10 704	11 367
Gymnasieskola, externt	109 069	115 421	119 563	121 832	124 636
Gymnasiesärskola	4 345	4 475	4 565	4 656	4 749
Vuxenutbildning & SFI	9 567	9 854	10 051	10 252	10 457
Måltidsverksamhet	256	264	269	274	279
Ospecificerat	575	0	0	0	0
Summa Utbildningsnämnden	720 776	764 933	794 348	823 719	853 511

Volym

Förskola, grundskola och gymnasium bokslutsregleras, det vill säga faktiskt antal elever under året stäms av mot budgeterat antal elever. Om det är fler elever blir det tillskott av resurser eller tvärtom. Antalet barn i förskolan väntas vara oförändrad under planperioden och grundskola har en mindre ökning. Gymnasieskolan ökar något snabbare, mycket beroende på större barnkullar.

		2022	2023	2024	2025	2026
Förskola, barn 1–5 år	Antal	1 322	1 305	1 333	1 383	1 439
Servicegrad förskola	procent	93	93	93	93	93
Skolverksamhet & skolbarnsomsorg	Antal	3 230	3 276	3 335	3 380	3 413
Gymnasieskola, internt	Antal	54	57	60	63	66
Gymnasieskola, externt	Antal	910	939	954	953	956
Grundsärskola	Antal	6	14	15	16	17
Individintegrerade elever grundskola	Antal	5	6	7	8	9
Förskola, barn 1–5 år	å-pris	138 492	144 060	146 777	149 331	151 805
Skolverksamhet & skolbarnsomsorg	å-pris	121 752	127 996	130 443	132 934	135 483
Gymnasieskola, internt	å-pris	146 778	165 211	167 567	169 905	172 227
Gymnasieskola, externt	å-pris	119 856	122 919	125 328	127 841	130 372
Grundsärskola	å-pris	600 000	600 000	600 000	600 000	600 000

Bygg och miljönämnden

Driftbudget

Bygg och miljönämnden ansvarar för bygglovshandläggning, kart-, mät- och GIS-verksamhet, miljö- och hälsoskydd, serveringstillstånd och trafikplanering. Nämndens verksamheter är i hög grad avgiftsfinansierade.

Fördelning av kommunbidrag per verksamhet

	2022	2023	2024	2025	2026
Nettokostnad i tkr					
Bygg- och miljönämnden					
Nämndkostnader	1 224	1 286	1 312	1 338	1 365
Stadsbyggnad	5 254	5 412	5 520	5 630	5 743
Trafikplanering	274	282	288	294	300
Serveringstillstånd	59	61	62	63	64
Miljö- och hälsoskydd	2 553	2 630	2 683	2 737	2 792
Ospecificerat	200	0	0	0	0
Summa Bygg- och miljönämnden	9 564	9 671	9 865	10 062	10 264

Ekonomistyrningsprinciper

God ekonomisk hushållning

Enligt 11 kap. 1 § kommunallagen ska kommuner och regioner ha en god ekonomisk hushållning i sin verksamhet och i sådan verksamhet som bedrivs genom andra juridiska personer.

- Mål och riktlinjer ska finnas för god ekonomisk hushållning.
- Återställningstiden för negativa resultat är tre år och skall beslutas i samband med antagande av budgeten.
- Synnerliga skäl för att inte återställa negativa resultat ska tas upp både i budget och årsredovisning.
- Upprättande av åtgärdsplaner ska ske vid negativa resultat.
- Revisionen ska bedöma uppfyllelsen av målen för god ekonomisk hushållning i årsredovisning och delårsrapport.

För att finansiera en verksamhet över tid krävs normalt sett mer än ett nollresultat. Om man under ett år förbrukar mer pengar än man får in innebär det att det blir kommande år, eller kommande generationer, som måste betala för överkonsumtionen. Nedan ges ett antal skäl till att ett positivt resultat behövs för att nå god ekonomisk hushållning (se skriften ”Hushållning i lagens namn”):

- Finansiera investeringar och värdesäkra anläggningstillgångar
- Stora pensionsavgångar medför ökade pensionsutbetalningar
- Konjunkturanpassat resultat
- Resurser för utveckling

För att motsvara kravet på god ekonomisk hushållning räcker det med andra ord inte med att intäkterna är i nivå med kostnaderna. En kommun ska ange de finansiella mål som är av betydelse för en god ekonomisk hushållning. Ett vanligt förekommande mål är att resultatets andel av skatteintäkter och generella statsbidrag ska uppgå till minst 2 procent. I undersökningar från SKR och Kommuninvest trycks det på att kommunen måste utgå från dess unika situation. Det innebär att finansiellt mål kan variera mellan 1–5 procent av skatter och kommunalekonomisk utjämning, en förvaltande kommun utan nämnvärd expansion kan ha en lägre målsättning medan kommuner med expansionsplaner behöver ha skapa handlingsutrymme för framtida investeringar.

Budgetdisciplin

Det är av stor vikt att alla verksamheter, nämnder med flera genomför sitt uppdrag inom givna ekonomiska ramar. Därför ska styrelse och nämnder besluta om en verksamhetsplan där både verksamhetsmål och budget fastställs senast 31 december året innan budgetåret startar och anmäls till kommunfullmäktige. Tillsammans bidrar detta till att kommunens finansiella mål uppnås.

Verksamheternas samlade resultat presenteras för nämnden via månatliga ekonomiska prognoser. Visar den samlade bilden för nämnden ett underskott har nämnden en skyldighet att vidta åtgärder. En handlingsplan för att hantera den ekonomiska obalansen ska då upprättas, innehållande konkreta åtgärder, analys och konsekvens av åtgärd, samt beslutas av nämnd. Vidare ska kommunstyrelsen underrättas om handlingsplanen och hur arbetet med att genomföra åtgärderna fortgår till dess att ekonomi i balans råder för nämnden.

Balanskrav och resultatutjämningsreserv

Balanskravsresultatet ska vara årets resultat efter balanskravsjusteringar och förändring av resultatutjämningsreserv. Balanskravsjusteringar ska bestå av realisationsvinster med vissa undantag, vissa realisationsförluster, orealiserade förluster i värdepapper och orealiserad återföring av förluster i värdepapper. Syfte med balanskravet är att kommuner och regioner ska säkerställa en god ekonomisk hushållning.

Resultatutjämningsreserven i Knivsta kommun är avsedd för att skapa trygga och stabila ekonomiska förutsättningar med hänsyn till kommunens särskilda förutsättningar. Det kan handla om att utjämna svängningar i intäkterna över konjunkturcyklerna, hantera förändrade ekonomiska förutsättningar på grund av statliga beslut eller som ett verktyg vid hög befolkningstillväxt.

Allt över 1 procent av det årliga överskottet får avsättas till resultatutjämningsreserven. Taket för hur stort belopp som sammanlagt får finnas i reserven vid utgången av varje redovisningsår är maximalt 10 procent av skatteintäkter samt generella statsbidrag och kommunalekonomisk utjämning.

Regler och principer för budgetramar

Kommunfullmäktiges beslut om budgeten är fastställande av de ekonomiska ramar och mål som ska gälla för de olika delarna av den kommunala verksamheten. Budgeten fördelas och beslutas på sådant sätt att den är oberoende av vilken organisation som kommunen väljer att jobba efter och vilken driftform som väljs. Indelningen i verksamhetsområden (block) följer i stort den uppdelning som görs i kontoplanen Kommun-Bas. Inom beslutade anslag har nämnder och styrelse till uppgift att sköta den löpande verksamheten.

De tillgängliga resurserna bestämmer graden av måluppfyllelse, ekonomin sätter gränsen och förutsätter optimalt resursutnyttjande. Om nämnd eller styrelse under löpande verksamhetsår finner att man inte kan fullgöra anförtrödd verksamhet inom ramen för av kommunfullmäktige beviljat anslag, mål och resultatkrav ska tvingande nivåer enligt lagstiftning och myndighetskrav prioriteras.

Budgetramarna är en nettokostnadsram avseende driftbudgeten, nämnderna beslutar om nivån på externa intäkter i samband med nämndens internbudget och verksamhetsplan.

Omfördelning *inom* verksamhetsblock kan beslutas av respektive nämnd och ska anmälas till ekonomiavdelningen. Uppföljning av driftbudgetar görs från februari till oktober (uppehåll under juni) och ska beslutas av respektive nämnd och anmälas till kommunstyrelsen.

Omfördelning *mellan* verksamhetsblock ska beslutas dels av nämnd/styrelse och dels av kommunfullmäktige.

Regler och principer vid bokslutsreglering

Bokslutsreglering gäller för beviljade barn och elever i förskola och grundskola, gymnasieskola, grundsärskola, gymnasiesärskola, snöröjning, kapitaltjänstkostnader för exploateringsinvesteringar samt SFB kommunala kostnaden enligt följande:

- faktiskt antal barn/elever inom förskola och grundskola samt egen verksamhet inom gymnasieskolan enligt de räkningar som genomförs per 15 april och 15 oktober,
- faktiskt antal individintegrerade elever inom grundskola enligt de räkningar som genomförs per 15 april och 15 oktober.
- faktiska kostnader för köpta elevplatser inom gymnasieskola, obligatorisk grundsärskola och

gymnasiesärskola regleras mot faktiskt utfall,

- faktiskt antal elever i egen verksamhet inom obligatorisk grundsärskola enligt de räkningar som genomförs per 15 april och 15 oktober,
- faktiska kostnaden för snöröjning regleras i bokslutet mot ett snitt av de tre närmast föregående årens kostnader,
- faktiska kostnaden för återbetalning av de första 20 timmarna till Försäkringskassan avseende ärenden enligt socialförsäkringsbalken (SFB, tidigare LASS), med avstämning 1 oktober mot budgeterat antal.
- faktiska kostnadsökningen som exploateringsinvesteringar genererar för gata och park i kapitaltjänstkostnader.

Vid antalsregleringen för förskola, grundskola och internt gymnasium uppgår regleringen per barn respektive elev till å-priset minskat med 25 tkr. Avdraget avser fasta kostnader utöver barn/elevpeng och lokalpeng, som inte påverkas av volymen under pågående budgetår.

Vid regleringen av individintegrerade elever uppgår regleringen per elev till 200 tkr.

Budgeterade medel för köpta elevplatser inom extern gymnasieskola, obligatorisk grundsärskola och gymnasiesärskola kan inte om disponeras till annan verksamhet utan nytt kommunfullmäktigebeslut.

Regler och principer för investeringar

Beviljad investeringsutgift är bunden till ett projekt och är ett utgiftstak. Om det befaras att en investering inte kan genomföras inom beviljat anslag och ingen möjlighet finns till om disponering mellan nämndens beviljade investeringsprojekt, åligger det berörd nämnd att föra ärendet vidare till kommunstyrelsen. Kommunstyrelsen kan besluta om utökad ram via om disponering av KS ofördelade investeringsmedel, alternativt vidare till kommunfullmäktige för utökade investeringsramar.

Investeringar innebär inte per automatik en utökad driftbudget för eventuella ökade kapitaltjänstkostnader. För investeringar/ anläggningstillgångar utgår internränta på bokfört värde. Alla förändringar mellan projekt och disponering av ofördelade medel ska beslutas av respektive nämnd/ styrelse och ska anmälas till ekonomiavdelningen. Uppföljning av investeringsprojekt utfall och prognos görs i bokslut (delår- och årsbokslut) och beslutas av respektive nämnd samt anmäls till kommunstyrelsen.

Resursfördelningsmodell

Resursfördelningsmodellen syftar till att ge kommunens verksamheter kompensation för inflation, omvärldsförändringar och ökade volymer i takt med att kommunens befolkning växer och därmed det kommunala servicebehovet.

Indexuppräknin

SKR bedömer pristrycket i kommunal verksamhet varje år (inflation och kvalitet). Med utgångspunkt i pristrycket ska en avvägning göras mellan kompensation för ökade kostnader och krav på effektivisering göras. Indexuppräknin av de ekonomiska ramarna per verksamhet är differentierad.

Politiskt betingade förändringar

Politiken bestämmer ambitionsnivån och prioriteringar. I den årliga omvärldsspaningen påvisar förvaltningen på viktiga aktuella förändringar eller annan viktig information att ta hänsyn till i budgetprocessen. Vidare lämnas en ekonomisk bedömning av förändringens art. Denna information hanteras som ”politiskt betingade förändringar” genom avdrag eller tillägg i budgeten.

Volymuppräknig

Volymuppräknigen grundar sig i den befolkningsprognos som årligen revideras med hjälp av statistik från SCB och byggnationsplaner i kommunen.

Verksamheter som erhåller volymuppräknig:

1. Förskoleverksamhet (förändring antal barn * peng)
2. Grundskoleverksamhet (förändring antal elever * peng)
3. Gymnasieskola (förändring antal elever * peng)
4. Obligatorisk särskola (förändring antal elever * peng)
5. Ordinärt boende Sol HSL (förändring antal invånare * peng utjämningsystem)
6. Hemtjänst (förändring i konsumtionsanalys biståndsbedömda timmar * peng per timme)
7. Allmän fritid (förändring antal invånare 6–18 år * fast peng per invånare)
8. Gator och vägar (förändring antal invånare * fast peng per invånare)
9. Parker (förändring antal invånare * fast peng per invånare)
10. LSS uppräknig (bedömd förändring antal insatser * fast peng)
11. Individ och familjeomsorg (förändring antal invånare * peng utjämningsystem)
12. Gata och park (förändring kapitaltjänstkostnad orsakad av exploateringsinvesteringar)

Övriga kommunala verksamheter justeras genom engångstillägg vartefter margineffekter uppstår och/eller en bedömning efter vad det ekonomiska läget tillåter (se punkten politiskt betingade förändringar).

Bilaga 1 Investeringsplan

	Summa plan 2023-2026	Flerårs-projekt totalutgift	Tillägg projekt budget	Utgift 2022	Utgift 2023	Utgift 2024	Utgift 2025	Utgift 2026
Kommunstyrelsen								
Innovation /digitalisering	4 000				1 000	1 000	1 000	1 000
Fritid och kultur								
Kultur	450				150	75	150	75
Fritid	2 800				700	700	700	700
Digitalt museum	300			0	300	0	0	0
Konst, underhåll och inventarier	800			200	200	200	200	200
Tillväxtkontoret								
Inventarier kommunhus	300				0	100	100	100
Utveckling kommunhus	4 000	10 000	4 000	6 000	4 000	0	0	0
Programarbete för nya verksamhetslokaler, lokalansvari	4 000			1 000	1 000	1 000	1 000	1 000
Anpassning/reinvestering i egna fastigheter, lokalansvar	2 000			500	500	500	500	500
Strategiska markförvärv	100 000			4 000	25 000	25 000	25 000	25 000
Gemensam stödverksamhet								
Effektiviseringsinvesteringar	6 000			1 500	1 500	1 500	1 500	1 500
Webbutveckling	1 500			500	500	500	250	250
Intranät/virtuell arbetsplats	250			500	250	0	0	0
Ärendehanteringssystem (P360)	800			200	200	200	200	200
Dokumenthantering (E-arkiv, HR mm)	1 500			500	500	500	250	250
Nämndprocessen	200			200	0	0	200	0
IT infrastruktur IT-centrum (utbyte och utveckling)	12 000			3 000	3 000	3 000	3 000	3 000
Device (datorer/surfplattor etc inom hyrmodellen) Rest	8 000			2 000	2 000	2 000	2 000	2 000
Ekonomisystem	4 000	4 000			1 500	2 500		
KS ofördelade investeringsmedel	50 000			7 000	20 000	10 000	10 000	10 000
SUMMA Kommunstyrelsen	202 900	14 000	4 000	27 100	62 300	48 775	46 050	45 775

	Summa plan	Flerårs-projekt	Tillägg	Utgift	Utgift	Utgift	Utgift	Utgift
	2023-2026	totalutgift	projekt	2022	2023	2024	2025	2026
			budget					
Samhällsutvecklingsnämnden								
Innovation /digitalisering	4 000				1 000	1 000	1 000	1 000
Gata								
Reinvestering bef. gatunät	17 000			5 000	5 000	4 000	4 000	4 000
Belysning	11 500			4 000	4 000	2 500	2 500	2 500
TSHA (Trafiksäkerhetshöjande åtgärder)	12 000			3 500	3 000	3 000	3 000	3 000
GC-väg landsbygd, medfinans Vassunda-Uppsala	60 000			0	0	0	30 000	30 000
Cykelinfrastruktur	5 000			3 000	2 000	1 000	1 000	1 000
Ombyggnad Centralvägen mellan Apoteksvägen och Sä	10 000	20 000		10 000	10 000	0	0	0
Cirkulationsplats Gredelbyleden / Gredelbyvägen	20 000				20 000	0	0	0
Forngravsvägen	0							
Park								
Friluftsåtgärder Kölängen	1 000			0	0	1 000	0	0
Renovering bef anläggningar	3 200			800	800	800	800	800
Åtgärder ur lokalt åtgärdsprogram	4 000			1 000	1 500	1 500	1 000	0
Parken ospecificerad maskin och utrustningsinvest.				200	400	200	400	200
Exploatering (allmän platsmark)								
Sågen/Centrum	75 000	97 000		22 000	11 000	16 000	36 000	12 000
Västra Knivsta	150 500	175 500		25 000	17 000	44 000	47 000	42 500
Östra Knivsta	17 100	19 100		2 000	2 000	100	5 500	9 500
Nor	10 500	13 000		2 500	2 500	2 000	3 500	2 500
Alsike	152 500	183 500		31 000	13 000	37 000	36 000	66 500
AR/Brunnby	35 000	45 000		10 000	10 000	12 000	12 000	1 000
Avfall								
Återvinningscentral ospecificerat	800			200	200	200	200	200
SUMMA Samhällsutvecklingsnämnd	589 100	553 100	0	120 200	103 400	126 300	183 900	176 700

	Summa plan 2023-2026	Flerårs-projekt totalutgift	Tillägg projekt budget	Utgift 2022	Utgift 2023	Utgift 2024	Utgift 2025	Utgift 2026
Bygg- och miljönämnden								
Innovation /digitalisering	1 500			500	500	500	500	0
Stadsbyggnad	3 000			0	500	0	500	2 000
Miljö	1 000			0	0	1 000	0	0
SUMMA Bygg- och miljönämnden	5 500	0	0	500	1 000	1 500	1 000	2 000
Socialnämnden								
Inventarier	400			100	100	100	100	100
Innovation /digitalisering	4 000			1 000	1 000	1 000	1 000	1 000
SUMMA Socialnämnden	4 400	0	0	1 100	1 100	1 100	1 100	1 100

Utbildningsnämnden	Summa plan 2023-2026	Flerårs-projekt totalutgift	Tillägg projekt budget	Utgift 2022	Utgift 2023	Utgift 2024	Utgift 2025	Utgift 2026
Innovation /digitalisering	4 000				1 000	1 000	1 000	1 000
Alsike skola, Inventarier och läromedel	600			200	150	150	150	150
Brännkärrsskolan, Inventarier och läromedel	550			200	200	150	100	100
Långhundra förskola, Inventarier & läromedel	280			70	70	70	70	70
Långhundra skola, Inventarier & läromedel	400			100	100	100	100	100
Lagga skola, Inventarier & läromedel	400			100	100	100	100	100
Ängbyskolan, Inventarier och läromedel	500			300	200	100	100	100
Thunmanskolan, Inventarier och läromedel	1 200			200	600	200	200	200
Diamanten V:a Ängby fsk, Lagga fsk Inventarier och lä	400			100	100	100	100	100
Skutans, Verktygslådan fsk, Inventarier och läromedel	400			100	100	100	100	100
Högåsskolan, Inventarier och läromedel	1 500			150	600	300	300	300
Adolfsbergsskolan, Inventarier och läromedel	1 200			200	400	400	200	200
Segersta skola, Inventarier och läromedel	700			250	100	250	100	250
Lustigkulla förskola, Inventarier och läromedel	300			75	75	75	75	75
Norrgårdens fsk, Inventarier och läromedel	300			75	75	75	75	75
Tallbacken, Inventarier och läromedel	300			75	75	75	75	75
Trollskogens förskola, Inventarier och läromedel	325			75	75	75	75	100
Lilla brännkärrs förskola, Inventarier och läromedel	300			75	75	75	75	75
Sjögrenska gymnasiet, Inventarier och läromedel	325			75	75	75	75	100
Stöd och konsultationsteam, Inventarier och läromedel	200			50	50	50	50	50
Skolhälsovården, Inventarier och läromedel	200			50	50	50	50	50
Vuxenutbildning och SFI, Inventarier och läromedel	150			200	75	0	75	0
Måltidsverksamhet, utrustning & inventarier	900				200	250	200	250
SUMMA Utbildningsnämnden	15 430	0	0	2 720	4 545	3 820	3 445	3 620
SUMMA INVESTERINGSPLAN	817 330	567 100	4 000	151 620	172 345	181 495	235 495	229 195

Bilaga 2 Ägardirektiv - Knivsta Kommunhus AB

Bolaget ägs av Knivsta kommun, bolaget är en del av kommunens verksamhet. Bolaget ska i sin verksamhet beakta detta. Bolagets verksamhet ska regleras, utöver av lag och av bolagsordningen. Detta ägardirektiv är ett komplement till bolagsordningen. I ägardirektiv tydliggör ägaren, syftet, inriktningen och målen med bolagets verksamhet.

Bakgrund

Knivsta kommunhus AB är ett moderbolag som har ett sammanhållande uppdrag att verka för att samordningsvinster och rationaliseringsmöjligheter inom kommunkoncernen tas tillvara, samt ansvara för styrning, kontroll och uppföljning av kommunens dotterbolag.

Det kommunala ändamålet

Det kommunala ändamålet med bolagets verksamhet är att vara en sammanhållande funktion för dotterbolagen i koncernen, att svara för styrning, kontroll och uppföljning av dessa enligt direktiv och riktlinjer som lämnas av kommunfullmäktige samt att verka för att samordningsvinster och rationaliseringsmöjligheter inom kommunkoncernen tas till vara.

Föremålet för bolagets verksamhet

Bolaget ska äga och förvalta aktier i bolag som indirekt ägs av Knivsta kommun. Utgångspunkten för detta skall vara de förutsättningar som aktiebolagets koncernregler ger. Bolaget är skyldigt att utföra de uppdrag som bolaget tilldelats av sin ägare.

För verksamheten gällande kommunala principer

Eftersom bolaget bedriver kommunal verksamhet gäller självkostnadsprincip, likställighetsprincip och lokaliseringsprincip. Nedan förtydligas två av dessa för implementering i bolagets verksamhet.

Lokaliseringsprincipen innebär att bolaget endast ska bedriva verksamhet inom det geografiska området Knivsta kommun.

Självkostnadsprincipen är inte tillämplig på bolagets verksamhet som avser förvaltning av kommunal egendom, såsom upplåtelse och överlåtelse av fast och lös egendom.

Ägardirektiv för dotterbolag

Upprättande av ägardirektiv för dotterbolag sker i samarbete med dotterbolagets styrelse och kommunstyrelsen. Beslut i KS/KF om ägardirektiv för dotterbolag förutsätter godkännande av moderbolagets styrelse.

Förvaltningsberättelsen

Bolagets styrelse ska årligen i förvaltningsberättelsen, utöver vad aktiebolagslagen stadgar, redovisa hur verksamheten bedrivits och utvecklats mot bakgrund av det i bolagsordningen och dessa direktiv angivna syftet och ramarna med densamma.

Uttalandet ska vara så utformat att det kan läggas till grund för kommunstyrelsens uppsikt och beslut enligt 6 kap. 1 § och 9–10 § kommunallagen samt till lekmannarevisorns granskning.

Verksamhetsplan och bokslut

Bolaget ska årligen fastställa verksamhetsplan med strategiska mål och budget för nästkommande räkenskapsår. Fastställd verksamhetsplan och budget ska tillställas kommunen (anmälan till kommunstyrelsen) senast under november månad.

Bolaget ska till kommunen lämna de uppgifter som av kommunen bedöms nödvändiga för upprättande av årsredovisning och delårsrapport enligt lag (2018:597) om kommunal redovisning.

Bolaget ska till kommunen lämna de uppgifter som av kommunen bedöms nödvändiga för upprättande av kommunens budget.

Styrning och ledning (policy)

Knivsta kommuns vision, fokusområden och inriktningsmål är vägledande för bolagets verksamhet där Agenda 2030 är en integrerad del.

Kommunfullmäktiges beslutade policys omfattar även bolaget och ska implementeras. Vid motstridighet mellan policy och bolagets möjlighet att på bästa sätt bedriva sin verksamhet kan styrelsen i enstaka fall göra undantag från policys. Bolaget ska upprätta riktlinjer som följer policyn. Avsteg från beslutade policys ska dokumenteras i styrelseprotokoll.

Budgetdirektiv 2023

Knivsta kommun ska ses som en helhet. Bolagets verksamhet ska bedrivas för att bidra till kommunens totala samhällsutveckling.

Verksamhetsmål

- Bolaget ska aktivt skapa värden i dotterbolagen genom en aktiv styrning och ledning genom ägardirektiven.
- Bolaget ska, när så är lämpligt, samverka med kommunen och kommunens övriga bolag genom gemensamma upphandlingar.

Ekonomiska och finansiella direktiv

- Det övergripande och långsiktiga resultatmålet för kommunkoncernen är att i genomsnitt uppnå 3 procent avkastning (beräknat på resultat efter skatt) på kommunkoncernens totala egna kapital.
- Merparten av de mervärden som skapas inom bolaget skall konsolideras, det vill säga arbeta vidare i bolaget för att klara bolagets och kommunkoncernens investeringar och fortlevnad, till fromma för bolagets ägare på längre sikt.

Information och ägardialog

Kommunstyrelsen ska fortlöpande hållas informerade av styrelsen om bolagskoncernens verksamhet. Bolaget ska initiera möten med dotterbolag och kommunen om omständigheterna så påkallar.

Bolaget ska till kommunen redovisa bolagets ställning och resultat per den 31/8 och 31/12. Bolaget ska därvid uppmärksamma kommunen på viktigare omständigheter och förändringar som kan inverka på kommunens verksamhet.

Kommunstyrelsen ska utan dröjsmål få del av

- protokoll från bolagsstämma
- protokoll från styrelsesammanträde
- bolagets årsredovisning med revisionsberättelse och granskningsrapport från lekmannarevisor

Bolagets styrelseordförande och VD samt andra nyckelpersoner i bolaget ska delta och vara delaktiga i kommunens årliga budgetprocess. Vidare ska kontinuerligt ägarsamråd mellan kommunens ledande företrädare och styrelse ske enligt strukturerat årshjul.

Informations- och samrådsskyldighet

Kommunfullmäktiges yttrande ska inhämtas avseende

- Försäljning och förvärv av fastigheter
- Förvärv av aktieposter i andra bolag
- Övriga frågor av principiell beskaffenhet eller av större vikt

Bilaga 3 Ägardirektiv – Kommunfastigheter i Knivsta AB

Bolaget ägs indirekt av Knivsta kommun genom moderbolaget koncernmodern Knivsta kommunhus AB. Bolaget är en del av kommunens verksamhet. Bolaget ska i sin verksamhet beakta detta. Bolagets verksamhet ska regleras, utöver av lag och av bolagsordningen, av direktiv utfärdade av moderbolaget, fastställda av bolagsstämman. Detta ägardirektiv är ett komplement till bolagsordningen. I ägardirektiv tydliggör ägaren, syftet, inriktningen och målen med bolagets verksamhet.

Bakgrund

Kommunfastigheter i Knivsta AB har uppdraget att förvalta verksamhetslokaler, såsom skolor, förskolor, sim- och sporthallar samt andra lokaler.

Det kommunala ändamålet

Bolagets syfte är med iakttagande av kommunal självkostnadsprincip tillgodose Knivsta kommuns behov av verksamhetslokaler och för Knivsta kommuns räkning på bästa sätt äga och förvalta aktier och andelar i bolag till vilka överlämnats en för Knivsta kommun kommunal angelägenhet.

Föremålet för bolagets verksamhet

Bolaget har till föremål för sin verksamhet att inom Knivsta kommun,

- förvärva, avyttra, äga, bebygga, förädla och förvalta fastigheter, tomträtter och anläggningar för huvudsaklig användning i Knivsta kommuns verksamhet samt bedriva härmed förenlig verksamhet.
- äga, förvärva, avyttra och förvalta aktier och andelar i bolag till vilka överlämnats en för Knivsta kommun kommunal angelägenhet eller som äger fastigheter eller fastigheter som avses ovan, samt bedriva härmed förenlig verksamhet.

Bolaget är skyldigt att utföra de uppdrag som bolaget tilldelas av sin ägare.

Verksamheten ska bedrivas åt ägaren/i ägarens ställe och intresse.

För verksamheten gällande kommunala principer

Eftersom bolaget bedriver kommunal verksamhet gäller självkostnadsprincip, likställighetsprincip och lokaliseringsprincip. Nedan förtydligas två av dessa för implementering i bolagets verksamhet.

Lokaliseringsprincipen innebär att bolaget endast ska bedriva verksamhet inom det geografiska området Knivsta kommun.

Självkostnadsprincipen innebär att bolaget vid sin prissättning ska räkna med samtliga kostnader som vid normal affärsmässig drift är motiverade från företagsekonomisk synpunkt. Det innebär att relevanta interna och kalkylerade kostnader ska ingå. I självkostnaden ska även ingå kapitalkostnader samt skälig avkastning på det egna kapitalet.

För bolaget gäller dessutom att det är den framtida självkostnaden som ska beräknas på lång sikt där bolagets underhålls- och ombyggnadsintervaller ska vara vägledande.

Förvaltningsberättelsen

Bolagets styrelse ska årligen i förvaltningsberättelsen, utöver vad aktiebolagslagen stadgar, redovisa hur verksamheten bedrivits och utvecklats mot bakgrund av det i bolagsordningen och dessa direktiv angivna syftet och ramarna med densamma.

Uttalandet ska vara så utformat att det kan läggas till grund för kommunstyrelsens uppsikt och beslut enligt 6 kap. 1 § och 9–10 § kommunallagen samt till lekmannarevisorns granskning.

Verksamhetsplan och bokslut

Bolaget ska årligen fastställa verksamhetsplan med strategiska mål och budget för nästkommande räkenskapsår. Fastställd verksamhetsplan och budget ska tillställas kommunen (anmälan till kommunstyrelsen) senast under november månad.

Bolaget ska till kommunen lämna de uppgifter som av kommunen bedöms nödvändiga för upprättande av årsredovisning och delårsrapport enligt lag (2018:597) om kommunal redovisning.

Bolaget ska till kommunen lämna de uppgifter som av kommunen bedöms nödvändiga för upprättande av kommunens budget. Bolaget ska också till moderbolaget lämna de uppgifter som av moderbolaget bedöms nödvändiga för upprättande av koncernredovisningen.

Styrning och ledning (policy)

Knivsta kommuns vision, fokusområden och inriktningsmål är vägledande för bolagets verksamhet där Agenda 2030 är en integrerad del.

Kommunfullmäktiges beslutade policys omfattar även bolaget och ska implementeras. Vid motstridighet mellan policy och bolagets möjlighet att på bästa sätt bedriva sin verksamhet kan styrelsen i enstaka fall göra undantag från policys. Bolaget ska upprätta riktlinjer som följer policyn. Avsteg från beslutade policys ska dokumenteras i styrelseprotokoll.

Budgetdirektiv 2023

Knivsta kommun ska ses som en helhet. Bolagets verksamhet ska bedrivas för att bidra till kommunens totala samhällsutveckling.

Verksamhetsmål

Bolaget ska ta fram indikatorer för nedanstående verksamhetsmål samt redovisa resultatet och analys i bokslut. Bolaget kan med fördel använda kommunfullmäktiges indikatorer där så är lämpligt.

Kommunfastigheter ska verka för att bygga hållbar stad och landsbygd

- Bolaget ska långsiktigt, tillsammans med kommunens lokalförsörjning, säkerställa verksamhetsfastigheter för kommunhelheten. Bolaget ska agera proaktivt för att ha beredskap för att leverera lösningar inom rimlig tid.
- Bolaget ska medverka och bidra till att kommunen kan uppfylla målsättningarna i fyrsårsavtalet.
- Konsten är viktig för den sociala hållbarheten, bolaget ska bidra och följa Kommunfullmäktiges fastställda program för konstnärlig gestaltning.
- Bolaget ska samverka med socialnämnden av dem identifierade behov av bostäder. Målsättningen är att kommunen (Socialnämnden) förfogar upp till var 6:e lägenhet som omsätts under året för sociala ändamål.

Kommunfastigheter ska verka och planera för hållbar utveckling

- Bolagets fastigheter ska vara långsiktigt hållbara (socialt, ekologiskt och ekonomiskt) och uppföras/underhållas med låg klimatpåverkan och med god energihushållning.

Kommunfastigheter verksamhet ska kännetecknas av god kvalitet till rimlig kostnad

- Fastighetsunderhållet ska vara systematiskt för att säkerställa god standard och ändamålsenliga lokaler för de kommunala verksamheterna.
- För friställda lokaler och fastigheter som kommunen inte vill utnyttja, ska bolaget vara aktiv genom att hyra ut lokaler externt, avyttra eller förädla fastigheter.
- Kommunkoncernen ska ha kostnadseffektiva verksamheter och processer. Bolaget ska effektivera genom förenklingar, införande av ny teknik etc.
- Bolaget uppdras att förvalta andra fastigheter som ägs av kommunen enligt särskilda överenskommelser som tecknas mellan parterna.
- Bolaget ska när så är lämpligt samverka med kommunen och kommunens övriga bolag genom medverkan i gemensamma upphandlingar.

Ekonomiska och finansiella mål

- Merparten av de mervärden som skapas inom bolaget skall konsolideras, det vill säga arbeta vidare i bolaget för att klara bolagets investeringar och fortlevnad, till fromma för såväl bolagets kunder som för ägarna på längre sikt.
- Det övergripande och långsiktiga resultatmålet är att över tid uppgå till 3 procent avkastning av omsättningen (resultat efter skatt).
- Den synliga soliditeten i bolaget ska över tid uppgå till 10 procent (tillåten variation +/-3 procent). Bolagen ska även upplysa om den verkliga soliditeten.

Information och ägardialog

Moderbolaget ska fortlöpande hållas informerade av bolaget om dess verksamhet. Bolaget ska initiera möten med moderbolaget och kommunen om omständigheterna så påkallar.

Bolaget ska till moderbolaget redovisa bolagets ställning och resultat per den 31/8 och 31/12. Bolaget ska därvid uppmärksamma moderbolaget på viktigare omständigheter och förändringar som kan inverka på bolagets verksamhet.

Kommunstyrelsen och moderbolaget ska utan dröjsmål få del av

- protokoll från bolagsstämma
- protokoll från styrelsesammanträde
- bolagets årsredovisning med revisionsberättelse och granskningsrapport från lekmannarevisor

Bolagets styrelseordförande och VD samt andra nyckelpersoner i bolaget ska delta och vara delaktiga i kommunens årliga budgetprocess. Vidare ska kontinuerligt ägarsamråd mellan kommunens ledande företrädare och styrelse ske enligt strukturerat årshjul.

Informations- och samrådsskyldighet

Kommunfullmäktiges yttrande ska inhämtas avseende

- Försäljning och förvärv av fastigheter
- Förvärv av aktieposter i andra bolag
- Övriga frågor av principiell beskaffenhet eller av större vikt

Bilaga 4 Ägardirektiv – Knivstabostäder AB

Bolaget ägs indirekt av Knivsta kommun genom moderbolaget koncernmodern Knivsta kommunhus AB. Bolaget är en del av kommunens verksamhet. Bolaget ska i sin verksamhet beakta detta. Bolagets verksamhet ska regleras, utöver av lag och av bolagsordningen, av direktiv utfärdade av moderbolaget, fastställda av bolagsstämman. Detta ägardirektiv är ett komplement till bolagsordningen. I ägardirektiv tydliggör ägaren, syftet, inriktningen och målen med bolagets verksamhet.

Bakgrund

Knivstabostäder AB är kommunens allmännyttiga bolag och dess bestånd består huvudsakligen av hyreslägenheter.

Det kommunala ändamålet

Bolaget ska i allmännyttigt syfte och med iakttagande av kommunallagens lokaliseringsprincip, främja bostadsförsörjningen i Knivsta kommun och erbjuda hyresgästerna möjlighet till boendeinflytande i bolaget. Verksamheten ska bedrivas enligt affärsmässiga principer.

Föremålet för bolagets verksamhet

Bolaget har till föremål för sin verksamhet att inom Knivsta kommun förvärva, äga, bebygga, förvalta, förädla och försälja fastigheter och tomträtter, med bostadslägenheter och därtill hörande kollektiva anordningar samt även fastigheter med lokaler, i de fall lokalerna utgör en mindre del av dessa fastigheter, används för kommunal verksamhet eller är kommersiella lokaler som har ett samband med den övriga verksamheten. Bolaget är skyldigt att utföra de uppdrag som bolaget tilldelas av sin ägare. Verksamheten ska bedrivas åt ägaren/i ägarens ställe.

För verksamheten gällande kommunala principer

Lokaliseringsprincipen innebär att bolaget endast ska bedriva verksamhet inom det geografiska området Knivsta Kommun.

Bolaget ska drivas enligt affärsmässiga marknadsorienterade grunder under iakttagande av det kommunala ändamålet med verksamheten.

Förvaltningsberättelsen

Bolagets styrelse ska årligen i förvaltningsberättelsen, utöver vad aktiebolagslagen stadgar, redovisa hur verksamheten bedrivits och utvecklats mot bakgrund av det i bolagsordningen och dessa direktiv angivna syftet och ramarna med densamma.

Uttalandet ska vara så utformat att det kan läggas till grund för kommunstyrelsens uppsikt och beslut enligt 6 kap. 1 § och 9–10 § kommunallagen samt till lekmannarevisorernas granskning.

Verksamhetsplan och bokslut

Bolaget ska årligen fastställa verksamhetsplan med strategiska mål och budget för nästkommande räkenskapsår. Fastställd verksamhetsplan och budget ska tillställas kommunen (anmälan till kommunstyrelsen) senast under november månad.

Bolaget ska till kommunen lämna de uppgifter som av kommunen bedöms nödvändiga för upprättande av årsredovisning och delårsrapport enligt lag (2018:597) om kommunal redovisning.

Bolaget ska till kommunen lämna de uppgifter som av kommunen bedöms nödvändiga för upprättande av

kommunens budget. Bolaget ska också till moderbolaget lämna de uppgifter som av moderbolaget bedöms nödvändiga för upprättande av koncernredovisningen.

Styrning och ledning (policy)

Knivsta kommuns vision, fokusområden och inriktningsmål är vägledande för bolagets verksamhet där Agenda 2030 är en integrerad del.

Kommunfullmäktiges beslutade policys omfattar även bolaget och ska implementeras. Vid motstridighet mellan policy och bolagets möjlighet att på bästa sätt bedriva sin verksamhet kan styrelsen i enstaka fall göra undantag från policys. Bolaget ska upprätta riktlinjer som följer policyn. Avsteg från beslutade policys ska dokumenteras i styrelseprotokoll.

Budgetdirektiv 2023

Knivsta kommun ska ses som en helhet. Bolagets verksamhet ska bedrivas för att bidra till kommunens totala samhällsutveckling.

Verksamhetsmål

Bolaget ska ta fram indikatorer för nedanstående verksamhetsmål samt redovisa resultatet och analys i bokslut. Bolaget kan med fördel använda kommunfullmäktiges indikatorer där så är lämpligt.

Knivstabostäder ska bidra till hållbar utveckling

- Bolaget ska skapa trivsamma, trygga och attraktiva bostadsområden genom aktiva åtgärder och samarbete med kommunen, föreningsliv och andra organisationer.
- Bolaget ska medverka i bostadsförsörjningen genom att upparbeta byggklar mark för kommande byggprojekt. Liksom bevaka behovet av trygghetsboenden med tydligt fokus på lägre boendekostnad, genom statlig subvention eller på annat sätt.
- Bolaget ska samverka med socialnämnden av dem identifierade behov av bostäder. Målsättningen är att kommunen (Socialnämnden) förfogar upp till var 6:e lägenhet som omsätts under året för sociala ändamål.
- Bolaget ska bidra och följa Kommunfullmäktiges fastställda program för konstnärlig gestaltning.
- Bolagets fastigheter ska vara långsiktigt hållbara (socialt, ekologiskt och ekonomiskt) och uppföras/underhållas med låg klimatpåverkan och med god energihushållning.

Knivstabostäder verksamhet ska kännetecknas av god kvalitet till rimlig kostnad

- Fastighetsunderhållet ska vara systematiskt för att säkerställa god standard och långsiktigt goda marknadsvärden på fastigheterna.
- Kommunkoncernen ska ha kostnadseffektiva verksamheter och processer.
- Bolaget ska när så är lämpligt samverka med kommunen och kommunens övriga bolag genom medverkan i gemensamma upphandlingar.

Ekonomiska och finansiella mål

- Det övergripande och långsiktiga resultatmålet ska över tid uppgå till minst 5 procent avkastning (beräknat på resultat efter skatt) på bolagets totala egna kapital.

- Den synliga soliditeten i bolaget ska uppgå till minst 25 procent över tid. Bolagen ska även upplysa om den verkliga soliditeten.
- Merparten av de mervärden som skapas inom bolaget skall konsolideras, det vill säga arbeta vidare i bolaget för att klara bolagets investeringar och fortlevnad, till fromma för såväl bolagets kunder som för ägarna på längre sikt.

Information och ägardialog

Moderbolaget ska fortlöpande hållas informerade av bolaget om dess verksamhet. Bolaget ska initiera möten med moderbolaget och kommunen om omständigheterna så påkallar.

Bolaget ska till moderbolaget redovisa bolagets ställning och resultat per den 31/8 och 31/12. Bolaget ska därvid uppmärksamma moderbolaget på viktigare omständigheter och förändringar som kan inverka på bolagets verksamhet.

Kommunstyrelsen och moderbolaget ska utan dröjsmål få del av

- protokoll från bolagsstämma
- protokoll från styrelsesammanträde
- bolagets årsredovisning med revisionsberättelse och granskningsrapport från lekmannarevisor

Bolagets styrelseordförande och VD samt andra nyckelpersoner i bolaget ska delta och vara delaktiga i kommunens årliga budgetprocess. Vidare ska kontinuerligt ägarsamråd mellan kommunens ledande företrädare och styrelse ske enligt strukturerat årshjul.

Informations- och samrådsskyldighet

Kommunfullmäktiges yttrande ska inhämtas avseende

- Försäljning och förvärv av fastigheter
- Förvärv av aktieposter i andra bolag
- Övriga frågor av principiell beskaffenhet eller av större vikt

Bilaga 5 Ägardirektiv - Gredelinen KB

Bolaget ägs indirekt av Knivsta kommun genom moderbolaget koncernmodern Knivsta kommunhus AB och Kommunfastigheter i Knivsta AB. Bolaget är en del av kommunens verksamhet. Bolaget ska i sin verksamhet beakta detta. Bolagets verksamhet ska regleras, utöver av lag och av bolagsordningen, av direktiv utfärdade av moderbolaget, fastställda av bolagsstämman. Detta ägardirektiv är ett komplement till bolagsordningen. I ägardirektiv tydliggör ägaren, syftet, inriktningen och målen med bolagets verksamhet.

Bakgrund

Gredelinen Kommanditbolag är ägare av kommunhusfastigheten, Kommunfastigheter i Knivsta AB förvaltar fastigheten och bolaget.

Det kommunala ändamålet

Bolagets syfte är att, med iakttagande av lokaliseringsprincipen, förvalta och utveckla kommunhusfastigheten.

Föremålet för bolagets verksamhet

Bolaget har till föremål för sin verksamhet att inom Knivsta kommun förvalta kommunhusfastigheten samt att bedriva annan härmed förenlig verksamhet. Bolaget är skyldigt att utföra de uppdrag som bolaget tilldelas av sin ägare. Verksamheten ska bedrivas åt ägaren/i ägarens ställe.

Förvaltningsberättelsen

Bolagets styrelse ska årligen i förvaltningsberättelsen, utöver vad aktiebolagslagen stadgar, redovisa hur verksamheten bedrivits och utvecklats mot bakgrund av det i bolagsordningen och dessa direktiv angivna syftet och ramarna med densamma.

Uttalandet ska vara så utformat att det kan läggas till grund för kommunstyrelsens uppsikt och beslut enligt 6 kap. 1 § och 9–10 § kommunallagen samt till lekmannarevisorns granskning.

Verksamhetsplan och bokslut

Bolaget ska inkluderas i Kommunfastigheter i Knivsta AB:s fastställda verksamhetsplan.

Bolaget ska till kommunen lämna de uppgifter som av kommunen bedöms nödvändiga för upprättande av årsredovisning och delårsrapport enligt lag (2018:597) om kommunal redovisning.

Bolaget ska till kommunen lämna de uppgifter som av kommunen bedöms nödvändiga för upprättande av kommunens budget. Bolaget ska också till moderbolaget lämna de uppgifter som av moderbolaget bedöms nödvändiga för upprättande av koncernredovisningen.

Styrning och ledning (policy)

Knivsta kommuns vision, fokusområden och inriktningsmål är vägledande för bolagets verksamhet där Agenda 2030 är en integrerad del.

Kommunfullmäktiges beslutade policys omfattar även bolaget och ska implementeras. Vid motstridighet mellan policy och bolagets möjlighet att på bästa sätt bedriva sin verksamhet kan styrelsen i enstaka fall göra undantag från policys. Bolaget ska upprätta riktlinjer som följer policyn. Avsteg från beslutade policys ska dokumenteras i styrelseprotokoll.

Budgetdirektiv 2023

Knivsta kommun ska ses som en helhet. Bolagets verksamhet ska bedrivas för att bidra till kommunens totala samhällsutveckling.

Verksamhetsmål

Bolaget är en egen juridisk person, men avser endast en fastighet, kommunhuset. Därför lyder indirekt bolaget under samma verksamhetsmål och ekonomiska mål som Kommunfastigheter i Knivsta AB.

Ekonomiska och finansiella mål

- Det övergripande och långsiktiga resultatmålet är att över tid generera ett positivt resultat om 500 tusen kronor per år.
- Merparten av de mervärden som skapas inom bolaget skall konsolideras, det vill säga arbeta vidare i bolaget för att klara bolagets investeringar och fortlevnad, till fromma för såväl bolagets kunder som för ägarna på längre sikt.

Information och ägardialog

Moderbolaget ska fortlöpande hållas informerade av bolaget om dess verksamhet. Bolaget ska initiera möten med moderbolaget och kommunen om omständigheterna så påkallar.

Bolaget ska till moderbolaget redovisa bolagets ställning och resultat per den 31/8 och 31/12. Bolaget ska därvid uppmärksamma moderbolaget på viktigare omständigheter och förändringar som kan inverka på bolagets verksamhet.

Kommunstyrelsen och moderbolaget ska utan dröjsmål få del av

- protokoll från bolagsstämma
- protokoll från styrelsesammanträde
- bolagets årsredovisning med revisionsberättelse och granskningsrapport från lekmannarevisor

Bolagets styrelseordförande och VD samt andra nyckelpersoner i bolaget ska delta och vara delaktiga i kommunens årliga budgetprocess. Vidare ska kontinuerligt ägarsamråd mellan kommunens ledande företrädare och styrelse ske enligt strukturerat årshjul.

Informations- och samrådsskyldighet

Kommunfullmäktiges yttrande ska inhämtas avseende

- Försäljning och förvärv av fastigheter
- Förvärv av aktieposter i andra bolag
- Övriga frågor av principiell beskaffenhet eller av större vikt

Bilaga 6 Kommunfullmäktiges program för utförare

Inledning

Kommunen är huvudman för all kommunalt finansierad verksamhet, oavsett om den bedrivs i egen regi eller om den genom avtal överlämnats till en privat utförare. Kommunen är därmed skyldig att följa upp och kontrollera inte enbart egna verksamheter utan även verksamheter som bedrivs i privat regi i enlighet med kommunallagen.

Kommunfullmäktige ska därför besluta om ett program med mål och riktlinjer för sådana kommunala angelägenheter som utförs av privata utförare för varje mandatperiod. I programmet ska det anges hur fullmäktiges mål och riktlinjer samt övriga föreskrifter på området ska följas upp och hur allmänhetens insyn ska tillgodoses.

Programmet vänder sig utförare av kommunalt finansierad verksamhet och i synnerhet privata utförare. Aktualisering och uppdatering av programmet görs i mål och budget varje år.

Mål för verksamheten

Mål för verksamheten beslutas av Kommunfullmäktige årligen i kommunens ”mål och budget” nedbrutet i långsiktiga inriktningsmål som gäller för samtliga nämnder under mandatperioden. Målen gäller för all kommunalt finansierad verksamhet. De fastställda målen i kommunens ”mål och budget” anger riktningen och ska beaktas vid upphandling och avtalsskrivning i den mån det är relevant.

Programmets omfattning

Programmet ska gälla all den verksamhet som kommunen upphandlar, det vill säga inom alla verksamhetsområden – vård och omsorg, kultur och fritid, skola och förskola, hälso- och sjukvård, gator och park, fastighetsförvaltning, kommunikationer och annan infrastruktur etc. Programmet riktar sig främst mot kommunala verksamheter som tydligt riktar sig till och rör invånarna. Det kan handla om såväl hela verksamheter (exempelvis särskilda boende för äldre) som delar av en verksamhet med stor betydelse för invånaren/brukaren (exempelvis måltidsverksamhet och lokalvård i skolan).

Mål och riktlinjer för uppföljning

Generella mål för uppföljning

- Säkerställa kraven i avtalen är uppfyllda och att minimera och förebygga brister hos utförarna, till exempel bristande kvalitet och ekonomiska oegentligheter.
- Utveckla och förbättra den verksamhet som bedrivs hos utförarna genom att resultaten av uppföljningarna läggs till grund för kvalitetsutvecklingsarbetet.
- Utveckla och förbättra styrning, till exempel genom att ändra avtalsskrivningar och förbättra informationen och den löpande dialogen med utförarna.

Generella riktlinjer för uppföljning

- Ansvaret för uppföljning ska organiseras så att de krav som finns på oberoende granskning och kompetens hos granskaren säkerställs.
- Styrelse och nämnder ska säkerställa att det finns tillräckliga resurser för uppföljningsarbetet.
- Kontroll och uppföljningsarbetet av verksamhet som drivs i egen regi ska utformas på liknande sätt som för privata utförare gällande den egen regi som verkar inom samma regelverk och konkurrerar med privata utförare.

Definition av utförare

Privat utförare definieras i kommunallagen som en juridisk person eller enskild individ som har hand om vården av en kommunal angelägenhet. Det kan handla om olika företagsformer som aktiebolag, stiftelser, enskilda firmor, idébundna organisationer etc.

Med privat utförare avses inte ett hel- eller delägt kommunalt bolag. Inte heller avses stiftelse som kommunen ensam eller tillsammans med någon annan bildat eller förening där kommunen bestämmer tillsammans med någon annan.

Formellt överlämnas en verksamhet vanligen efter ett upphandlingsförfarande (LOU, LUF) eller genom valfrihetssystem (LOV) samt att avtal tecknas med de privata utförarna.

Programmet omfattar inte fristående förskolor och skolor eftersom de är egna huvudmän för verksamheten och alltså inte är upphandlad verksamhet utan reglerad genom tillståndsgivning.

Konkurrensneutralitet

Om den kommunala verksamheten agerar i konkurrens med privata utförare och verksamheten tydligt riktar sig till och rör medborgarna ska likvärdiga villkor gälla för uppdraget och i fråga om ersättning för utförandet. Inom programmets omfattning gäller detta ovillkorligen verksamhet enligt LOV, lagen om valfrihetssystem.

Allmänhetens insyn

Av kommunallagen framgår att kommunen ska se till att när avtal sluts med privat utförare så ska kommunen genom avtalet tillförsäkra sig information som gör det möjligt att ge allmänheten insyn i den verksamhet som lämnats över.

Nämnder ska genom avtalet tillförsäkra sig information som gör det möjligt att ge allmänheten insyn i den verksamhet som lämnas över till utföraren. Det ska i avtalet skrivas in att utföraren ska lämna information som kommunen begär. Utförarens skyldighet att lämna uppgifter begränsas till att omfatta sådana uppgifter som inte strider mot lag eller författning eller anses utgöra företagshemligheter.

Den information som begärs in ska ha en koppling till upphandlingen och avtalet samt den kommunala verksamhet som utförs. Information som kan begäras kan exempelvis röra kvalitet, avvikelser, personaltäthet, personalens utbildning, miljöarbete, integration, jämställdhet och årsredovisning.

Allmänheten ges inte rätt att direkt få ut handlingar av utföraren utan det är endast kommunen som kan begära ut uppgifter. De uppgifter som kommunen erhållit blir allmänna handlingar i kommunen.

Informationsskyldighet

Kommunens informationsskyldighet framgår av kommunallagen som stadgar att när enskilda personer

kan välja mellan olika utförare ska nämnden lämna information om samtliga utförare. Informationen ska vara saklig, relevant, jämförbar och lättillgänglig. Nämnderna ansvarar att informationsskyldigheten uppfylls via information på kommunens hemsida. Information ska finnas om den egna verksamheten och om privata utförares verksamheter som finns inom kommunen.

Nämndernas ansvar

Enligt kommunallagen ska nämnderna ”var och en inom sitt ansvarsområde se till att verksamheten bedrivs i enlighet med de mål och riktlinjer som fullmäktige har bestämt samt de föreskrifter som gäller för verksamheten. De ska också se till att den interna kontrollen är tillräcklig samt att verksamheten bedrivs på ett i övrigt tillfredsställande sätt. Detsamma gäller när vården av en kommunal angelägenhet med stöd av kommunallagen 3:16 har lämnats över till någon annan”.

Varje nämnd ansvarar för uppföljning och kontroll inom sitt ansvarsområde och svarar för att detta regleras i de avtal och uppdragsbeskrivningar som träffas med utförare.

Vidare ansvarar nämnderna för att utarbeta en uppföljningsplan för när och på vilket sätt avtal och verksamhet ska följas upp i enlighet med detta programs mål och riktlinjer. Planen ska normalt vara en bilaga till nämndens internkontrollplan och ska omfatta samtliga utförare oavsett driftsform.

Granskningar och uppföljningar ska genomföras på ett systematiskt sätt och ändamålsenligt sätt. Resultaten av genomförd uppföljning dokumenteras och redovisas i nämnden, vidare ska resultaten bidra till kvalitetsutveckling av nämndernas verksamheter.

Återrapportering till kommunfullmäktige

Återrapporteringen av nämndernas arbete med uppföljningar sker via den årligt återkommande uppföljningen av internkontrollplan arbetet för nämnderna till kommunfullmäktige.

Bilaga 7 Interna tjänster gemensamma förvaltningen

Tjänst	Budget 2022	Budget 2023	Plan 2024	Plan 2025	Plan 2026
Kommunstyrelse					
Exploateringskontor	215	221	225	230	235
Planering verksamhetslokaler	22	23	23	24	24
Idrotts- & fritidsanläggningar	93	96	98	100	102
Allmän Kultur	71	73	74	75	77
Samhällsutvecklingsnämnd					
Gator, vägar	250	258	263	268	273
Trafikövervakning	37	38	39	40	41
Parker & Naturvård	60	62	63	64	65
Teknisk planering	531	547	558	569	580
Detaljplaneverksamhet	72	74	75	77	79
Avfallsverksamhet	215	221	225	230	235
Socialnämnd					
Vård & omsorg enl SOL och HSL	1 068	1 100	1 122	1 144	1 167
Insatser enl LSS och Lass	357	368	375	383	391
Förebyggande verksamhet	76	78	80	82	84
Individ- & familjeomsorg, vård o stöd	622	641	654	667	680
Individ- & familjeomsorg, försörjningsstöd	233	240	245	250	255
Utbildningsnämnd					
Förskola, barn 1-5 år	821	846	863	880	898
Skolverksamhet & skolbarnsomsorg	672	692	706	720	734
Gymnasieskola, externt	74	76	78	80	82
Vuxenutbildning SFI	20	21	21	21	21
Bygg- och miljönämnd					
Stadsbyggnad	444	457	466	475	485

Miljö- och hälsoskydd	227	234	239	244	249
Totalt nämndernas kommunbidrag	6 180	6 366	6 492	6 623	6 757